

A photograph of a snowy hill where several children are playing. Some are climbing the hill, while others are sliding down. The children are wearing winter clothing like jackets, hats, and boots. The snow is white and appears to be a mix of fresh and old snow.

IJ

OPENER

Februari 2021
Jaargang 16 nr 1
Onafhankelijk magazine
voor Oostelijk Havengebied,
Indische Buurt, IJburg
en Zeeburgereiland

Windturbines
Buiten sporten
Steigerdebat

**Steun
de IJopener!**

doneer.ijopener.nl

Februari 2021

- 3 Redactioneel
- 4 Windturbines op IJburg
- 6 Buiten sporten kan altijd
- 7 Veilig naar de huisarts
- 8 Column: lockdownrellen
- 9 Kort buurtnieuws en uit- en thuishits
- 10 Wordt Cruquius zo groen als beoogd?
- 11 Portret van een schip: de Vlieland
- 12 Basisonderwijs in coronatijd
- 13 Intussen aan de OV-kade
- 14 Zwemmen en overlast in het OHG
- 15 Het Geheugen van Oost: Keesje Brijde
- 18 Duurzame bloemen op het Javaplein
- 19 Sterke visverhalen
- 20 Blind zijn in coronatijd
- 22 Wandelen: van buurttuin naar ruigte
- 23 De Grafische Werkplaats gaat verdwijnen
- 24 Boeken: help jezelf!
- 26 Oost in cijfers: de bestuurlijke hervorming
- 27 Koken met Sake: omelet
- 28 Kringloopwinkel op IJburg
- 29 Interview met Stan Polman
- 30 Bezorginformatie
- 31 Ingezonden: tijdelijke pont
- 32 Puzzel

Colofon

IJopener is het magazine voor alle bewoners van het Oostelijk Havengebied, de Indische Buurt, IJburg en Zeeburgereiland. De redactie bestaat uit vrijwilligers. De meningen van de afzonderlijke auteurs geven niet noodzakelijkerwijs de mening van de redactie weer.

REDACTIELEDEN

Natanja den Boeft, Ruben Cardol, Marcel de Cnock, Eline Crijns, Lida Geers, Anna de Haas, Jikke Heermans, Joyce Hes, Tineke Kalk, Björn Martens, Arjen Poortman, Lisa Scheerder, Simone Slotboom, Joost van der Vaart en Corry Zoll.

MEDEWERKERS AAN DIT NUMMER

Loek Biesbrouck, Foekje Aafke Detmar, Amos Gomes De Mesquita, Maarten Hilberdink, Mariska Meijer, Hannie Raaff, Sake Slootweg, Juul Steyn, Josien Vogelaar.

PRODUCTIE

Eindredactie	Anna de Haas Jikke Heermans
Bureauredactie	Natanja den Boeft Lisa Scheerder
Coördinatie	Eline Crijns
Vormgeving	Tekst en Techniek (Frits van den Akker en Jolanda Budding)
Drukwerk	Rodi Rotatiedruk, Diemen
Oplage	26.000 ex.

STICHTING IJOPENER BESTUUR

François Claessens (voorzitter), Sjeng Lamers (penningmeester), Betsy Albers (secretaris), Bert Steinmetz (lid), Lisa Scheerder (redactielid)

VOLGENDE EDITIE

Deadline	18 maart
Verspreiding	vanaf 9 april

FOTO VOORPAGINA

Sneeuwpret op het Rietlandpark
Foto: Björn Martens

CONTACT

Stichting IJopener	
E-mail	info@ijopener.nl
Website	www.ijopener.nl
Rekeningnr.	NL51 INGB 0006 6548 54

ADVERTENTIE-ACQUISITIE

adverteren@ijopener.nl.
Zie pagina 30 voor tarieven.
Overige informatie op www.ijopener.nl.

IJOPENER GEMIST?

Bezorgklachten: bezorging@ijopener.nl.
Bestel via dit mailadres een 'Ja IJopener'-sticker, als u een nee/nee-sticker heeft en toch IJopener wilt ontvangen. Kijk op pagina 30 voor adressen waar u IJopener kunt afhalen.

IJOPENER DIGITAAL ONTVANGEN?

U kunt IJopener ook per mail ontvangen. Meld u aan via nieuwsbrief@ijopener.nl. Vermeld 'Nieuwe abonnee' in het onderwerpsveld, verder kan de mail leeg blijven. Vijfmaal per jaar krijgt u een mail met de pdf van het nummer als bijlage.

Spertijd, Spinoza en de Anbi-status

TEKST: JOOST VAN DER VAART
FOTO: ARJEN POORTMAN

Tijdens de eerste lockdown, nu alweer een eeuwige geleiden, citeerde de IJopener onze koning. Hij had over de coronamaatregelen gezegd dat we vooral niet te lang 'normaal' moesten maken wat niet normaal is. IJdele hoop. Het ergste was intussen normaal geworden. Kinderen niet naar school. En als buurtverslaggever moest ik nu na 21.00 uur rapporteren over de *avondklok*, een onschuldig woord waarachter een ongekende realiteit schuilgaat. Opgesloten in je eigen huis. Spertijd, de letterlijke vertaling van het Duitse *Sperrzeit*, klinkt al heel wat minder gezellig.

In ons buurtje op Borneo-eiland was het stil – maar niet doodstil. Hier en daar snelden mensen naar huis. Een enkele hondenbezitter wandelde ontspannen achter het huisdier aan dat haar of hem de legitimiteit verschafte om daar op dat uur te zijn. Pas in de Indische Buurt, op de kruising van de Molukkenstraat en de Insulindeweg, was een beetje reuring. Op alle vier de hoeken stonden politiemensen opgesteld. De avonden daarvoor was het hier onrustig geweest. Relschoppers waren er nu niet, alleen een cameraploeg liep verweerd rond. Ik werd aangehouden, toonde mijn 'werkgeversverklaring avondklok' en zei dat ik voor buurtblad de IJopener bezig was met een inspectieronde. 'IJ-wat?', vroeg de agent. Ik liet hem een exemplaar van ons magazine zien, waarna hij mijn papieren teruggaf en de vrije buurtpers geen strobreed in de weg legde. 'Goede wacht meneer.'

De avondlijke kalmte werkte geruststellend.

Revoluties houden in Nederland zelden stand. Ik fietste door en kwam in de binnenstad terecht. Bij de Stopera kon je een kanon afschieten. Ongewild reed ik langs de Amstel richting Zwanenburgwal. Nog voor de Bijvoetbrug was daar het standbeeld van de Amsterdamse wijsgeer Spinoza. Vele malen was ik er langsgelopen toen ik in die buurt werkte. Ik stapte af en bekeek de sokkel. 'Het doel van de staat is de vrijheid', stond er in koeienletters uitgehouwen in graniet. Dat gaf me hoop; het was een oppepper, een geestelijke vaccinatie. Ze zouden Spinoza toch niet loochenen?

Mijn dag, aanvankelijk vol gesomber over corona en de haast destructieve bestrijding daarvan, voelde meteen een stuk beter. Ik fietste terug. Op de Veelaan begon m'n mobiel dringend te piepen: nieuwe mail. Ik stapte af om de post te bekijken. Uitstekend nieuws over onszelf, onze eigen IJopener. De financiële nood van ons blad is hoog, maar dit jaar zullen we

gewoon verschijnen, meldde de penningmeester. Lezers en buurtgenoten hebben ons in eerste instantie met donaties gered. Grote dankbaarheid overheerst. Ook het Fonds voor Oost heeft geweldig geholpen. En tot slot hebben we de toezegging van Stadsdeel Oost dat de aanvankelijk ingetrokken subsidie in ieder geval in 2021 nog wordt uitgekeerd. Kleine domper: de advertentie-inkomsten blijven dalen. En dus moeten we onverminderd doorgaan met fondsenwerving. Onze stichting heeft de zogeheten Anbi-status verkregen (ook voor 2020), een afkorting voor 'Algemeen nut beogende instelling'. Dat is fiscaal aantrekkelijk voor donateurs. Een reden temeer om... enfin, u begrijpt het. Uw bijdragen blijven hard nodig en zullen goed worden besteed.

Al met al geen slechte avond, integendeel. Het virus mag dan regeren, maar de IJopener is voorlopig gered. Nu Amsterdam nog en de rest van de wereld. <

Gentleman kapsalon

- zoekt u een kapper waar u alle aandacht krijgt?
- maak 24/7 zelf uw afspraak in onze webagenda
- genoeg van grijs haar? ervaar onze natuurlijke kleuren

Levantplein 68 - KNSM-eiland - 020-41 975 41 - www.gentleman.nl

Windturbines bedolven onder storm van protest

Veel bewoners van IJburg en omgeving zijn geschrokken van de plannen om windturbines rondom Zeeburgereiland en IJburg te plaatsen.

TEKST: JOYCE HES, I.S.M WINDALARM
FOTO'S: ARJEN POORTMAN

De gemeente Amsterdam heeft in haar ambitie om qua energie zelfvoorzienend te zijn zeven gebieden aangewezen waar mogelijk windturbines worden geplaatst, zogeheten zoekgebieden. Windturbines worden aangemerkt als industriële installaties, hebben gemiddeld een hoogte van 200 meter en moeten samen 50 megawatt energie opwekken. Dat is ongeveer 3% van de energie die Amsterdam jaarlijks verbruikt. Het gebied rondom Zeeburgereiland en IJburg is een van de zoekgebieden en betreft voor een groot deel het IJmeer. Maar ook buurgemeenten Diemen en Landsmeer hebben plannen om windturbines tegen de gemeentegrens van Amsterdam te plaatsen, zoals achter de Nuon-centrale in de Diemervijfhoek. Op 12 januari jongstleden, bij de digitale Commissievergadering, volgde er een storm van protest.

Vragen die leven

Buurtbewoners die te maken krijgen met de consequenties zoals geluidshinder en horizonvervuiling, voelen zich overvallen en zijn boos. Waarom moeten die turbines zo dicht op de bebouwde omgeving worden neergezet? Waarom kijkt Amsterdam niet verder dan de stadsambities en concentreert de stad zich niet op reële en realiseerbare alternatieven, die bovendien meer opleveren voor het milieu? Dit zijn de prangende vragen die niet alleen bij de buurten maar ook bij milieuorganisaties leven.

Afgelopen najaar is een aantal bewoners van IJburg de beweging Windalarm Amsterdam gestart. Zij zijn niet tegen de energietransitie, maar hebben wel vragen bij de plannen van de gemeente Amsterdam. Hun petitie is inmiddels 10.000 keer ondertekend. Gelijktijdig met een gesprek met wethouder Marieke van Doorninck (GroenLinks) over het probleem organiseerde Windalarm begin januari een grote demonstratie op IJburg. Honderden bewoners droegen een spandoek van tweehonderd meter lang, als symbool voor de hoogte van de windturbines. Veel kranten en de televisie pikten dit protest op.

Norm losgelaten

Het valt op dat veel Amsterdamse zoekgebieden erg dicht bij dichtbebouwde woonwijken liggen. Soms op een afstand van maar 350 me-

ter met alleen een stuk water tot de woningen. Geluid draagt over water nog beter dan over land.

De meeste Europese landen hanteren veel grotere afstanden tot bebouwing. Nederland kent echter geen afstandsnorm, maar alleen een norm voor geluidsoverlast. Die is op dit moment 47 decibel, maar zou volgens een rapport van het RIVM uit 2009 eigenlijk 45 decibel moeten zijn. Boven de 45 decibel zijn, aldus dit rapport, in toenemende mate hinderklachten en gezondheidsproblemen te verwachten.

De provincie Noord-Holland hanteert een afstand van ten minste 600 meter. Maar in een overeenkomst met het Amsterdamse college heeft zij deze norm voor de regio Amsterdam losgelaten, omdat het anders voor de hoofd-

stad te lastig zou worden om windturbines te plaatsen. Hiertegen maken de bewoners bezwaar omdat ze zich – terecht – zorgen maken dat de aanhoudende geluidsbelasting tot gezondheidsschade zou leiden. Onderzoek van bureau Antea (Zuid-Oost) wijst uit dat het sowieso onverstandig is om turbines op een afstand van 350-500 meter te plaatsen omdat je ze vaker stil moeten zetten, wat ten nadele van de effectiviteit gaat.

Actiebereidheid

De groeiende wetenschappelijke inzichten en de ervaring van omwonenden van bestaande windturbines zijn voor Windalarm reden om de overheid op te roepen een afstand van ten minste 1500 meter tot woningen aan te houden.

De bewoners rondom windmolenpark Spui in Zuid-Holland weten uit ervaring hoeveel geluidsoverlast windturbines veroorzaken. Na de bouw is driekwart van de omwonenden verhuisd omdat ze de herrie niet meer verdroegen. Politici concludeerden achteraf dat dit nooit zo had mogen.

Dezelfde situatie dreigt zich nu in Amsterdam op veel grotere schaal voor te doen. Amsterdam is veel dichter bebouwd dan een Zuid-Hollandse polder waar beduidend minder gezinnen wonen. Tienduizenden omwonenden dreigen in Amsterdam slachtoffer te worden.

Natuur en recreatie

Duizenden beschermde vogels en vleermuizen broeden en overwinteren hier. Met windturbines wordt dat een slagveld. Natuurorganisaties die zich hebben uitgesproken tegen windturbines in het IJmeer lijken niet serieus te worden genomen.

Ook de recreatie gaat last krijgen van de wind-

turbines. Veel bewoners van Amsterdam Oost en het aangrenzende Zuid-Oost zoeken graag de oevers van het IJmeer op voor de buitenlucht en rust. De komst van de windturbines zal deze rust verstoren

NIMBY (not in my backyard)

Gevraagd naar windturbines in hun eigen leefomgeving is een ruime meerderheid tegen. Op IJburg en Zeeburgereiland was 61% van de ondervraagden tegen plaatsing van windturbines in hun buurt. Vaak wordt als argument tegen acties door buurtbewoners gesteld dat iedereen vóór alternatieve energiebronnen is, maar niet als het in de eigen achtertuin plaatsvindt.

In een internationaal onderzoek van het RIVM wordt de conclusie getrokken dat juist betrokkenheid van omwonenden van cruciaal belang is, ook voor de beleving van hinder en gezondheidsschade. 'Het is van belang de zorgen van omwonenden serieus te nemen en hen te betrekken bij het planningsproces en de plaatsing van windturbines', aldus dit rapport.

Windalarm laat zien niet tegen de energietransitie te zijn, maar wil eerder meedenken over een voor natuur en milieu en ook voor bewoners meest effectieve energietransitie, waarbij niet de belangen van politieke partijen maar die van de samenleving als geheel voorop staan.

Tegenstanders van de huidige plannen, zoals Windalarm, pleiten voor een combinatie van meer zonne-energie en windturbines op andere locaties. Op zee of in het havengebied bij Sloterdijk is nog voldoende ruimte. Zo hoeven de windturbines niet vlakbij woningen te worden gebouwd.

De gemeenteraad van Amsterdam moet dit voorjaar besluiten in welke zoekgebieden de windturbines komen. Dit op basis van de uitkomsten van alle ontvangen reacties en nader onderzoek. Ten slotte zal ook nog een nader lokaal onderzoek moeten plaatsvinden alvorens een initiatiefnemer een vergunning kan aanvragen. Het is te hopen dat de gemeente meegaat in een aanpassing van de plannen. Want ook na 2030 zal er nog veel van de burgers gevraagd worden om de energietransitie mogelijk te maken. En dat draagvlak zal schade oplopen door ondoordachte planning. <

Meer informatie en de petitie op de website:
windalarm.amsterdam

Veranderend landschap

Een Hollandse molen
met pittoresk
zwaaiende wieken
handmatig
aangedreven

Werd
een 200 m hoge windturbine
die het dagelijks leven
verruïneert
van diegenen
die van de stilte van een strandeiland
willen genieten

Van stedelingen
die hun oren
van de tinnitus horen piepen
wier kinderen
niet voldoende rust meer vinden
omdat de rode knipperlichten
's nachts zoveel onheil stichten

Van Amsterdammers
die er zijn ingeluisd
en met een bestuur vol groene aspiraties
zullen gaan lijden onder oorverdovend
geruis
van industriële installaties

In dat gebied
dat ooit bedoeld was
als locatie voor
duurzaam wonen aan het water
en voor opgewekt vogelgesnater
zullen straks lawaai
én fijnstof van de geplande biomassa
tezamen
zorgen voor een drama

Ach 'groene' bestuurders en politici
van Amsterdam
gebruik toch je verstand
en kies voor een veel reëlere en
duurzamer energietransitie!

JOYCE HES

de 7 Provinciën

design • bouwkundig ontwerp • uitvoering • bemiddeling o.g.

www.ydesign.nl 020-419 39 38 KNSM laan 867 1019 LK Amsterdam

Hardlopers op de Nesciobrug

Bewegen in de buitenlucht

TEKST: MARISKA MEIJER
FOTO: BJÖRN MARTENS

Eén rondje over de eilanden of door de Indische Buurt en je ziet: de tweede lockdown houdt ons niet binnen. Want buiten bewegen is leuk en gezond. We spreken enkele sporters die blij zijn om buiten te bewegen.

Wandelend over de Oostelijke Handelskade komen we Natacha Horst tegen. 'Ik mis mijn yogalessen heel erg en soms komen de muren op mij af. Nu volg ik thuis lessen, live via Zoom, en hoewel dat een goed alternatief is, was ik toch op zoek naar een reden om naar buiten te gaan. Een vriendin bracht me toen op het idee van een stappenteller-app. Nu probeer ik elke dag mijn doel van tienduizend stappen te halen, en combineer ik dat met boodschappen doen in de Indische Buurt of een vriendin bezoeken. De fiets laat ik nu vaker staan, al was dat laatst wegens diefstal niet geheel vrijwillig!', lacht ze.

Je hersenen activeren

Houd je van wat meer actie? Ook dan kun je buiten je ei kwijt: sinds een paar maanden heeft boksschool Boogieland door de hele stad bokszakken geplaatst. Het enige wat je nodig hebt, is een paar bokshandschoenen. Tevreden gebruiker van deze openbare boksstations is Ivar van Hoorn. Als hij een uitlaatklep nodig heeft, gaat hij boksen, bijvoorbeeld tegen de bokszak bij het Tropenmuseum. Hij is erg enthousiast over buiten bewegen. 'Ik heb een paar jaar geleden mijn eigen ochtendrou-

tine ontwikkeld. Ik begin met joggen, ga dan bijvoorbeeld bomen klimmen en eindig met zwemmen. Buiten sporten zorgt ervoor dat mijn hersenen aangaan. Ik maak op een creatieve manier gebruik van objecten die ik tegenkom, verwerk die in mijn work-out en zo is deze elke keer anders.'

De tweede lockdown houdt ons niet binnen

Creatief bewegen

Ook in het Oosterpark gaan sporters creatief om met de ruimte die ze hebben. In de muziekkoepel zijn de vrienden Carlos Adams, Daniël Aijtkink en Philip van Vliet bezig met een intrigerende manier van bewegen: het lijkt op de Braziliaanse vechtkunst capoeira gecombineerd met dans en yoga. De jongens waren na enkele jaren trainen in de sportschool toe aan meer creativiteit. Carlos: 'Onze manier van bewegen is spontaan en speels, in tegenstelling tot de gedissocieerde manier van naar je lichaam kijken als je in de sportschool bezig bent. Sinds twee jaar zijn we bezig met deze manier van bewegen, die we *movement ex-*

ploration noemen en die draait om balans, mobiliteit en reactievermogen. Wij dagen elkaar uit om dingen anders te doen, en je mag gek doen.' Deze vrolijke kijk op beweging slaat dan ook goed aan bij een groep kinderen. Binnen no-time wordt de muziekkoepel bevolkt door vrolijk gillende kinderen die met de jongens in een creatieve vorm van tikkertje belanden.

Samen sporten

Even verderop heeft ook Tatjana Reygers de beperkingen van de lockdown op sportief vlak omgeturnd. Ze staat in de zon oefeningen te doen waarbij ze gebruikmaakt van de bloembakken. 'Ik werk bij Nike en daar hebben we veel sportmogelijkheden op kantoor. Nu dat niet meer mogelijk is, probeer ik toch vier keer per week hard te lopen en buiten oefeningen te doen. Ik mis de sociale aspecten van samen sporten met collega's, dus nu probeer ik dat met vrienden te doen. Ik ben blij dat het Oosterpark zo mooi is geworden, het is een fijne plek om te sporten, er hangt een goede sfeer.' <

Als je meer buiten wilt bewegen of wandelen, zijn er diverse apps die je daarbij kunnen motiveren, zoals StepsApp en Ommetje. Als je meer wilt weten over de bewegingskunst van Carlos, Philip en Daniël, dan kun je een e-mail sturen naar mokummomentum@gmail.com. Zodra het weer is toegestaan, gaan de mannen lessen geven voor jong en oud, op de Geschutsverf vlak bij Artis. Kijk voor de locaties van de bokszakken op boogieland.nl/boxingbags.

lolaland

Een plek voor alle IJburgers, jong en oud, die een leuk idee hebben voor de buurt.

Bezoek
www.lolaland.nl
voor de agenda.

Pampuslaan 501 - 1087 HP - Amsterdam

Flex KANTOOR, werkplek en vergaderruimte te huur in Zeeburg

- Zoekt u dichtbij huis een luxe kantoor met eigen opgang ? Of een ruime, rustige en betaalbare FLEX werkplek om prettig te werken ?
- Wilt u uw klanten of zakenrelaties in een representatieve ruimte ontvangen ?
- Heeft u een vergaderruimte of trainingslokaal nodig ?

Voor informatie mail naar info@denieuwevaart.info of bel telefoonnummer 020-4199282 Website www.deniuewevaart.info

Al naar gelang het tijdstip waarop de mail verstuurd is en hoe druk het in de praktijk is, krijgt een patiënt antwoord: dezelfde dag nog, maar op zijn laatst na twee dagen. Omdat de mails niet oppoppen, maar gericht opgehaald moeten worden, is het wel de verantwoordelijkheid van de patiënt om geen ernstige klachten in te sturen. Dat is een keer voorgekomen, maar gelukkig heeft de patiënt, toen er niet meteen antwoord kwam, alsnog mondeling een afspraak gemaakt.

Wie zich om wat voor reden ook niet plezierig voelt bij mailen kan ook een telefonisch consult krijgen. Daarnaast komt ook beeldbellen hoe langer hoe meer voor. De huisarts kan zo zien hoe de patiënt erbij zit. Je merkt wel dat patiënten minder uitstelgedrag vertonen dan tijdens de eerste lockdown. Overigens houden de huisartsen de patiënten met kanker of hartklachten goed in de gaten. Patiënten met mentale klachten hebben we tot nu toe nog weinig gehad. Maar dat zou na afloop van de coronacrisis wel eens kunnen veranderen. Mensen zijn nu aan het overleven.'

De nieuwe praktijk

Huisartsenpraktijk Java-eiland op het Azartplein heeft de coronastresstest tot nu toe glansrijk doorstaan. Sommige veranderingen en aanpassingen, uit nood geboren, blijken voor de patiënt en zorgverlener zelfs gunstig uit te pakken.

TEKST: TINEKE KALK
FOTO: MARCEL DE CNOCK

Negen maanden na de corona-uitbraak kom ik voor het eerst weer eens bij mijn huisarts. 'Gaaf het een beetje?', vraag ik bezorgd. 'Ja hoor', antwoordt hij opgewekt. 'Natuurlijk, de coronacrisis heeft een impact op de praktijk, maar niet alleen een slechte.' Hij raadt mij aan om met de doktersassistenten Marleen Tuin en Faye de Lange te gaan praten.

Lessen uit de eerste lockdown

Mijn eerste vraag is hoe ze de eerste lockdown hebben beleefd. Marleen: 'Als heel intensief, maar ook als een periode waarin iedereen in de praktijk eensgezind samenwerkte. De huisartsen bedachten dat er een loket in de entree aan de voorkant van de praktijk moest komen. Om ervoor te zorgen dat de patiënten elkaar zo min mogelijk zouden tegenkomen werden de spreekuren verlengd en aan de zijkant van het gebouw werd 's middags een apart infectiespreekuur voor patiënten met corona gerelateerde klachten gehouden. Na afloop van het spreekuur ontsmetten de huisartsen zelf de ruimtes.

Tijdens de allereerste periode, in maart 2020, kregen we voortdurend nieuwe informatie van het RIVM en de Amsterdamse GGD. Niemand wist precies wat er aan de hand was. We wisten wel dat we attent moesten zijn op luchtwegklachten, maar al snel bleek dat ook andere klachten, zoals overgeven en zware hoofdpijn, op corona konden wijzen. In het begin hadden we een dreigend tekort aan mondkapjes. Toen duidelijk werd dat we daarmee een risico liepen, kwamen patiënten mond-

kapjes brengen. Dat was hartverwarmend. Al vrij snel zijn we al onze oudere patiënten gaan bellen. We hadden gehoord dat sommige van hen het huis niet meer uit durfden en geïsoleerd dreigden te raken. Als dat zo was, stimuleerden wij ze om toch te gaan wandelen en, al was het maar telefonisch, contact te zoeken met anderen. Tegen iedereen zeiden wij dat als ze zich ergens zorgen over maakten ze ons mochten bellen.'

Advies online

Is jullie website niet belangrijker geworden dan vóór de lockdown? Faye: 'Ook voor de coronacrisis konden patiënten via een e-consult eenvoudige vragen stellen over gezondheidsklachten of een verwijzing aanvragen. Daar werd maar heel beperkt gebruik van gemaakt. Nu kwamen de patiënten erachter dat in dit soort gevallen bezoek aan de praktijk helemaal niet nodig was en dat mailen efficiënter is. Trouwens, dat gold ook voor de huisartsen. Het patiëntenportaal is goed beveiligd, zodat de privacy gewaarborgd is.

De praktijk na corona

Wat nemen de doktersassistenten mee naar de toekomst? Marleen en Faye: 'Een e-consult blijkt zowel voor de patiënt als de zorgverlener bij eenvoudige klachten efficiënter. Patiënten hoeven geen vrij te nemen of een oppas te regelen en het blijkt niet ten koste van de kwaliteit van de zorg te gaan. Daarnaast hebben we gemerkt hoe flexibel we als praktijk kunnen zijn. De huisartsen ontlasten het ziekenhuis door de zorg voor thuis verblijvende coronapatiënten over te nemen. Dat past ook in de beweging om de zorg dichterbij de patiënt te brengen.

Door corona konden wij de griep prik niet op de praktijk geven, maar moesten een grotere ruimte huren. Ook werkten we met een timeslot. We hadden een strakke taakverdeling: iemand stond bij de ingang, bij de ingang van de zaal kon de uitnodiging ingeleverd worden, waarna, op gepaste afstand, vijf tot zes prikkers klaarstonden. We zouden dat graag elk jaar zo doen bij de griep prik. En natuurlijk als we iedereen mogen gaan vaccineren!' <

de **Piano**temmer

stemmen onderhoud reparatie restauratie

HANS KRAMER | +31 (0)6 40 06 69 37 | KNSM LAAN 756E

SINCE 1991 | WWW.PIANOTEMMER.NL

bevoegd docent geeft

gitaarlessen

- alle leeftijden
- alle stijlen
- klassiek en elektrisch

KNSM-Laan 768

bel voor info

06 24 12 48 85

DIERENKLINIEK HAVENS Java-eiland

Openingstijden
 ma. | di. | vr. 09.00 - 19.00 uur
 wo. 13.00 - 19.00 uur
 do. 09.00 - 17.00 uur

Behandeling volgens afspraak
 tel. (020) 41 93 583

Sumatrakade 377 - 379 | 1019 PM Amsterdam

AMSTERDAM PRINT SERVICE

THE PHOTO FACTORY
 professionals in print

klaar voor de lente?

- camera
- pasfoto
- extra accu
- verrekijker
- LCD-bescherming
- geheugenkaart
- GPS tracker
- uv-filter
- fototas

U vindt ons bij winkelcentrum Brazilië. We zijn bereikbaar met tram 26, gratis parkeren onder de AH.

C. van Eesterenlaan 15 Amsterdam, 020 - 419 7200
 www.thephotofactory.nl, wink@thephotofactory.nl

compaan counseling
 een persoonlijke aanpak

Praktijk voor stressbehandeling en psychosociale therapie

- coachen en counsellen met mindfulness
- lichaamsgerichte therapie
- focussen
- homospesifieke hulpverlening

www.stressbehandelingamsterdam.nl
 info@stressbehandelingamsterdam.nl

Hélène van Bijnen
 JF van Hengelstraat 30
 1019 DC Amsterdam
 06-40556196

Protesteren of molesteren?

TEKST: SIMONE SLOTBOOM
 FOTO: ANONYMUS

Amsterdam Staking
 Dinsdag 19:30
 Molukkenstraat kruispunt
 geen kanker genade wil minimaal 200 man zien! We gaan ze laten zien wat WAR is!!!

Ik lees de oproep nog een keer. Ik snap het niet helemaal. Maar ik behoor mogelijk niet tot de doelgroep, al heeft de kleurrijke uitnodiging mij wel bereikt. Waarschijnlijk dankzij de eloquente afsluiting: *Deel die shit*.

De intro is nog helder: *Eindhoven maakt kapot Den Haag maakt kapot Nu is het onze fucking beurt! Deel die shit 020 gaat nog verder!* Maar de opsomming van mee te brengen attributen blijft ietwat duister: *Vuurwerk, Dynamos, Kraaienpoten, Benzine, Bakstenen, Ruitentickers, Mokers, Motros haal alles uit de schuur!* De intentie is evenwel duidelijk. Los van het feit dat de maker meer aandacht heeft besteed aan knip- en plakwerk dan aan spelling en interpunctie, blijft de woordkeuze intrigeren. Staken? Staken heb ik zelf ook vaak gedaan. Alleen nam ik dan geen gereedschap mee. Ook geen vuurwerk, geen benzine en al helemaal geen molotovcocktails.

De liveopnames van de 'staking' spreken verder voor zich. Hordes jongeren laten een spoor van vernieling achter. Ze smijten geparkeerde fietsen de rijweg op, vernielen auto's en straatmeubilair, gooien winkelramen in, steken vuurwerkbommen af en stichten brand. Rode rook vult de straat. Alles op hun pad gaat kapot. Dit is geen protesteren meer, dit is lukraak molesteren.

Verbazing. Dat is wat bij me opkomt. Wat een woede, wat een agressie. Wat een vernielzucht. En waarvoor? Omdat ze na 21.00 uur niet de straat op kunnen? Tijdelijk, tot de IC's weer wat leger zijn. Om hun vaders, moeders, opa's, oma's en chronisch zieke familieleden te beschermen. Is dit strijden voor vrijheid? Tegen onderdrukking? Of is dit agressie botvieren op spullen die niet van jou zijn? Is dit stoer? Sterk? Of is dit eerder zielig? Ziek? Vroeger protesteerden we ook veel in Amsterdam. Tegen kernwapens bijvoorbeeld. Ban de bom, scandeerden we massaal. Met buttons en spandoeken liepen we hand in hand. We waren tegen de bom. We namen geen bommen mee. En we protesteerden tegen oorlog. Tegen Vietnam. We lieten niet zien wat 'WAR' is. We wilden juist vrede. Geen oorlog.

Waar is het misgegaan? Waar zijn deze jonge mensen zo boos over dat ze hun eigen stad kapot maken? De winkels van hardwerkende mensen. De fietsen en auto's van gewone buurtbewoners. Mensen die het geld ook niet met pakken in de kast hebben liggen. Gewoon volk. Gewone Amsterdammers. Waarom zou

je die mensen het leven zuur maken? Die zelf ook getroffen zijn door alle maatregelen. Maatregelen die er zijn om ons te beschermen tegen een zich snel verspreidend en potentieel dodelijk virus. Tijdelijk. Niet om ons te onderdrukken. En zelfs niet om de pret te drukken. Met constant een afweging maken tussen mensenlevens redden en economische belangen beschermen. In Nederland polderen we. Dat kunnen we goed. We dwingen het liefst zo min mogelijk. Kunnen we daar als burgers niet beter dankbaar voor zijn?

Mijn vrienden in Turkije hebben verplichte lockdowns van vrijdagavond tot maandagochtend. Maar niemand 'protesteert'. Voor zover er toch mensen op straat zijn, hebben die geen vuurwerk mee. Nee. Die hebben brood bij zich. Brood. Om huis aan huis langs te brengen. Ouderen en chronisch zieken mogen helemaal de deur niet uit. Ook zij krijgen hulp aan huis. Van jongere en sterkere buurtgenoten. Niemand steekt winkels in de fik. Ze zijn druk met boodschappen bezorgen.

Nederland loopt voorop in de wereld met een intelligente lockdown. Hier doen mensen aan zelfquarantaine. Vooral ouderen en chronisch zieken. Ik ben één van hen. En ik ben blij dat ik een keuze heb. Dat ik niet, zoals in Turkije, thuis móét blijven omdat ik bij een kwetsbare groep hoor.

Mijn jongvolwassen zoon beperkt al bijna een jaar zijn sociale contacten. Uit zorg voor mij. Is dat leuk voor hem? Nee. Absoluut niet. Dat is behoorlijk belastend. Maar het is ook liefdevol. Risicoloos leven bestaat niet. Maar we kunnen wel zorg dragen voor elkaar.

Voorlopig blijft het onrustig in de stad. Burge-meester Femke Halsema ging langs op het Javaplein om steun te betuigen aan getroffen ondernemers. En in alle stadsdelen gaan vrijwilligers uit voorzorg de straat op. Om rellen de jongeren op andere gedachten te brengen. Om ze te leren zuinig te zijn op wat we hebben. Om dankbaarheid te verspreiden. Voor het leven. Voor alles wat we bezitten. Om daar respectvol mee om te gaan. Om het te behouden voor de toekomst. Om dáárvoor te strijden. Geweldloos. Gewoon door thuis te blijven en te zorgen voor je naasten. <

Podcast: Geluiden uit Oost

Amsterdam-Oost heeft een mooie mix van culturen en activiteiten. Om die veelzijdigheid uit te dragen heeft een aantal actieve bewoners het initiatief genomen om verhalen uit de wijk op te halen en korte podcasts maken. Deze zijn te beluisteren op www.geluidenuitooost.nl. <

Buurtgezinnen in de zon

Stichting Buurtgezinnen streeft ernaar het sociale isolement waarin gezinnen terecht kunnen komen op te heffen door ze te koppelen aan steungezinnen, vanuit het idee 'opvoeden doen we samen'. In het kader van de week van Het Vergeten Kind, die van 29 jan - 4 feb werd gehouden, kreeg de stichting de Hartenhuis Award. Deze prijs wordt jaarlijks uitgereikt aan een initiatief dat zich buitengewoon inzet voor kwetsbare kinderen in Nederland. Buurtgezinnen is op zoek naar ouders met kinderen, grootouders en andere volwassenen met opvoedervaring die steungezin willen worden. Ook gezinnen die steun kunnen gebruiken kunnen zich aanmelden. www.buurtgezinnen.nl <

Online-cursus 'De zorg de baas' voor mantelzorgers

Centrum voor mantelzorgers Markant organiseert regelmatig cursussen en bijeenkomsten. Deze keer over hoe en bij wie u om steun kunt vragen. Met tips om de zorg zo te regelen dat u meer energie overhoudt en weer toekomt aan uzelf. Deelname is gratis.

Data: 22 feb-22 mrt, 14-15.30 uur. Via Zoom op computer, laptop of smartphone. Na aanmelding ontvangt u een instructie. Aanmelden via 020-886 88 00 of info@markant.org. Meer info via: www.markant.org <

Ontdek-zelf-je-buurt-tour

Normaal gesproken wandel je tijdens een buurtgidstour in een groep langs onontdekte pareltjes, lokaal betrokken ondernemers en bijzondere initiatieven. Nu dat niet kan is er de online 'ontdek-zelf-je-buurt-tour'. Er zijn tours in de Dapperbuurt, Indische buurt, Transvaalbuurt, IJburg en het Oostelijk Havengebied, en ook in veel andere buurten van de stad.

Aanmelden via www.buurtgids.nl. Bij vragen kun je contact opnemen met Sophie via 06-81140144. Deelname is gratis en wordt mogelijk gemaakt door Stadsdeel Oost. <

Safari Lokali voor kinderen

Sinds kort kun je in je eigen buurt op safari. Achter ramen, op prullenbakken in de buurt of op het bankje bij de glijbaan in de speeltuin hangen posters met een QR-code. Als je de code scant, vind je een van de 21 kleurplaten met apeleuke beweegactiviteiten erop. Vind je ze alle 21?

Aanmelden op: www.monkeymoves.com/safari-lokali <

Thuis dansen

Dance Connects geeft elke maandag, woensdag en zaterdag online les in moderne dans voor zestigplussers. Zo kun je tijdens de lockdown toch in beweging blijven. Het is een dansles vol enthousiasme, inspiratie en vrijheid. En je verbetert met dansen je conditie, je werkt aan een betere lichaamshouding en spieren en botten worden sterker. En zelfs online ontmoet je leuke mensen! Informatie en reserveren van de lessen doe je op www.danceconnects.nl. De tarieven van de lessen zijn afhankelijk van je financiële situatie. <

Als de musea weer open zijn

Tropenmuseum: Healing Power

Winti, sjamanisme en hekserij: de tentoonstelling Healing Power geeft inzicht in verschillende vormen van helende kracht en toont de zoektocht van de moderne mens naar balans tussen lichaam, ziel en geest. Check de website en social media voor tussentijdse online activiteiten. www.tropenmuseum.nl < di-zo 11-17 u, Linnaeusstraat 2, € 16 / € 8

Foto: Hamid Sardar

Foam Talent Digital

Fotomuseum Foam brengt talent naar je huiskamer. In deze online expositie zijn niet alleen veel mooie foto's te zien, Foam slaagt er met de interface ook in de ervaring van het dwalen door een ruimte prachtig na te bootsen. talent.foam.org <

Foto uit de serie 'An elegy for the Death of Hamun', 2018, Hashem Shakeri

Factor IJ

De nieuwe kunstuitleen aan de Pampuslaan op IJburg, Factor IJ, zal later opengaan dan gepland. Wel staat de hele te lenen kunstcollectie online, dus voor iets moois aan de muur hoeft je niet te wachten.

Naast uitleen is Factor IJ een presentatie-plek voor talent uit voornamelijk de Amsterdamse beeldende kunst. In de designwinkel vind je werk van Nederlandse en met name Amsterdamse designers.

www.factor-ij.amsterdam/catalogus <

Actuele buurtactiviteiten:

Elke buurt heeft een eigen platform voor het uitwisselen van nieuws over de buurt en activiteiten:

IJburg: <https://halloijburg.nl/>

Indische Buurt: <https://indischebuurtbalie.nl/>

Oostelijk Havengebied: <https://buurtbalie-ohg.nl/>

Zeeburgereiland: <https://zeeburgereiland.nl/> <

Hoe groen is en wordt Cruquius?

TEKST: CORRY ZOLL
FOTO: BJÖRN MARTENS

Mensen ervaren het Cruquiuseiland nu nog als een afgelegen plek waar je niet snel naartoe gaat. Wanneer het eiland eenmaal een woonwijk is, met een school en kleine bedrijven, zal daar zeker verandering in komen. Vanaf de eerste plannen stonden groen en duurzaamheid centraal, maar hoe het daarmee zit is onduidelijk.

Vanaf het Zeeburgereiland en de Borneokade is de gestage aangroei van nieuwe wooncomplexen duidelijk zichtbaar. De transformatie van bedrijventerrein naar woonwijk is in volle gang. Het is een drukte van belang met een gestage stroom vrachtwagens voor de aanvoer van materialen en werklui. De versteende omgeving dijt steeds verder uit. Inmiddels zijn er vragen gerezen bij een aantal nieuwe bewoners en ondernemers in de buurt over de realisatie van de oorspronkelijke ambitie. Ze vrezen dat aan de aspiratie om een groene wijk op te bouwen niet zal worden voldaan. Aanleiding is het kappen van negen volwassen en gezonde populieren aan het begin van de toegang tot het schiereiland. Eind negentiende eeuw werd tussen het Borneo-eiland en het Cruquiuseiland de Entrepothaven gegraven. Het Cruquiuseiland heeft een bijzondere, aan de haven gerelateerde geschiedenis. Van de oude bedrijvigheid van een eeuw geleden is nog maar weinig zichtbaar. Wat rest is het markante kantoorgebouwtje met origineel tegeltableau van de NV Oliefabrieken Insulinde uit 1913, dat nu is herbouwd met een horecabestemming en een kleine bierbrouwerij. Van de wijnoverslag Roders worden de wijnsilo's geplaatst op de gebou-

wen van de Harbour Club en vermaakt tot woningen. Andere erfenissen zijn verder diverse soorten vervuiling van bijvoorbeeld de verf-, olie- en asbestproductie. Enige levendigheid op korte termijn zal komen van basisschool De Kleine Kapitein die dit jaar na de zomer vanaf het Java-eiland naar de Cruquiuseiland zal verhuizen. Op de lokatie is alvast voor de levendigheid een rij doeken te zien met tekeningen van de kinderen van de school over de verwachtingen die ze hebben van dit nieuwe schoolgebouw.

Ecologische ambities

Natuur-inclusief bouwen was leidraad bij de aanbestedingen voor architectenbureaus. Deze manier van bouwen dient een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de leefomgeving. Voor de gezondheid van bewoners, het temperen van de temperatuur en vermindering van de luchtvervuiling. Of, zoals het in de gebiedsagenda van het Oostelijk Havengebied staat: 'Tedere ontwikkeling en elk gebouw kan bijdragen aan de biodiversiteit in de stad en een natuur-inclusieve leefomgeving.' Zo werd voorgesteld dat de beplanting zou worden aangepast aan diverse diersoorten en dat er nestkasten voor vogels en vleermuizen in

gevels zouden worden geplaatst evenals insectenhôtels in de openbare ruimte.

Ook bewoners worden gestimuleerd bij te dragen: op balkons, daken en in gemeenschappelijke tuinen. En wat te denken van vogel-, vlinder- en bijenvriendelijke bloemen, struiken en planten. Hiermee zou het Cruquiuseiland in directe relatie komen te staan met de ecologie van het Flevopark, de omliggende buurten alsook stedelijke en landelijke gebieden eromheen.

Tijdens een informatieavond in 2015 heeft Amvest het ontwerp-bestemmingsplan voor Cruquius Deelgebied 1, gebaseerd op een aangepaste versie van het oorspronkelijke plan, toegelicht. De genoemde uitgangspunten zijn in de uitvoering van de huidige bebouwing niet makkelijk terug te vinden. In haar artikel 'Op Cruquius zijn dieren welkom' (IJopener, april 2019) legt landschapsarchitecte Maike van Stiphout uit hoe men naar een versteende omgeving moet kijken voor een groene, ecologisch verantwoorde woonomgeving.

Het oorspronkelijke plan beoogt voor het woon-werkgebied op het eiland meer ruimte voor groen. Ook besteedt het veel aandacht aan duurzaamheid, waaronder groene daken en zonnepanelen. De kade, straten en andere publieke ruimten worden door de gemeente Amsterdam en Amvest gezamenlijk vormgegeven. Gedurende de bouw zijn tal van bomen inmiddels geruimd waardoor er nu nog vijftien volwassen bomen staan.

Van het beperkte groen dat op dit moment nog aanwezig is moeten nu dus de negen vijftigjarige populieren bij de opgang naar het eiland wijken voor de bekabeling voor de nieuwe elektriciteitsvoorziening. Inmiddels is daar door de buurt protest tegen aangetekend. Dat de kapvergunningen zijn aangevraagd door de gemeente lijkt strijdig met de vroegste uitgangspunten en steeds herhaalde ambities voor de ontwikkeling van het nieuwe gebied. Het groene karakter, de duurzaamheid en verkleining van de voetafdruk staan onder druk. Inzicht in hoe de ambities uit het verleden in de toekomst zullen worden ingevuld en waargemaakt is moeilijk te krijgen. <

COFFEE TAKE AWAY ESPRESSO

Openingstijden:
dinsdag - vrijdag van 9 tot 18 uur
zaterdag van 9 tot 16 uur

Sumatrakade 5 1019 BJ Amsterdam
Tel. 020 - 419 38 55

RE-OPENING SOON

Welcome!

www.hairspray.nl
info@hairspray.nl

Grote delen van Oost hebben een maritieme uitstraling. Het stikt er van de boten, in het Oostelijk Havengebied zijn ze nauwelijks te tellen. De IJopener start een serie over markante schepen. We beginnen met de Vlieland, het veerschip dat woonboot werd.

De Vlieland op haar ligplaats aan de Borneokade

De veerboot van Borneo-eiland

De Vlieland in het pakij

nooit meer afscheid van. Sinds kort staat ze zelfs als tatoeage op de binnenkant van zijn rechterarm, hoewel hij naar eigen zeggen helemaal niet zo van tattoos houdt. De symboliek is duidelijk: de getatoeëerde Vlieland als teken van bezit, identificatie en genegenheid.

Blauwe boucléstof

De Vlieland heeft een lange en bewogen geschiedenis. Ze werd op 6 oktober 1937 bij scheepswerf J. Smit & Zn. te Foxhol, Groningen, te water gelaten en was bestemd voor 'passagiers-, post- en vrachtverkeer tussen Harlingen en Vlieland', zo blijkt uit een oude uitgave van het blad Schip en Werf. Eigenaar was rederij Doeksen, ook nu nog veerbootmaatschappij.

Tallose oversteken maakte ze: van en naar Vlieland tot in de jaren '60 en tot 1980 van Vlieland naar Terschelling v.v. Er bestaan mooie zwart-witfoto's waarop je haar volgepakt met passagiers ziet aanmeren. Of waarop ze zich moeizaam door het pakij ploegt in de strenge winters van toen, een trouwe en degelijke metgezel.

Een paar gegevens: de Vlieland is 35 meter lang, 6,40 meter breed bij een diepgang van 1,60 meter. Een Deutz van 350 pk zorgde voor de aandrijving. Het Waddenzee-traject vereiste een 'kleine diepgang en, vooral in den winterdienst, een groote zeewaardigheid'. De Vlieland was bestemd voor '300 eerste en tweede klasse passagiers'. Het blad Schip en Werf schreef dat de salons 'modern en smaakvol zijn ingericht. De eerste klasse kajuit is uitgevoerd in teakhout met berkenhouten panelen. De vloer is bedekt met lichtkleurig linoleum; de banken zijn gestoffeerd met blauwe boucléstof.'

Van dat fraais was weinig over toen René Poortman haar in 1996 in vervallen staat aantrof bij de Hollandse Brug over het Gooimeer.

'Ze lag te koop maar was er slecht aan toe', vertelt hij. De motor was kapot, het schip zo lek als een mandje. De eigenaar, een zekere meneer Ruwardi, had er een verblijf voor een zeilschool van willen maken – maar dat is nooit gebeurd. De vraagprijs was 180.000 gulden; de koopprijs werd op 75 mille afgemaakt. René moest daarna nog wel voor eenzelfde bedrag aan reparaties bij de Oranjewerf laten uitvoeren, waar ze haar onderkant dubbelden met acht millimeter plaatstaal.

Weer varend schip

Toen dreef ze weer, maar het einde van de herstelwerkzaamheden was het niet. De motor, total loss, moest eruit. 'Iedere bout heb ik in mijn handen gehad, maanden ben ik bezig geweest.' René maakte van de Vlieland weer een varend schip met een prima tweedehands motor erin. Zeker, hij heeft wel eens zwakke momenten gehad. Dan was het geld op en greep de liefde voor zijn boot hem naar de strot. Maar opgeven? 'Nee hoor, ze hoort bij ons. Ik heb toevallig de afgelopen weken weer lekker staan schilderen. En we willen de woonkamer groter maken, dan moeten er een paar wandjes uit. Je blijft natuurlijk bezig met zo'n schip.' En de toekomst? Het is er nog niet van gekomen maar graag zouden René en Parel met de Vlieland over de Waddenzee naar Vlieland varen. 'Dat zie ik nog wel eens gebeuren', zegt de schipper vol vertrouwen. <

Van alle dingen waaraan een ziel wordt toegedicht en waarvan je houden kunt als van mensen, scoort het schip waarschijnlijk het hoogst. Zeilschepen, plezierkruisers, roeiboten, woonarken: ze zijn vaak de trots van hun eigenaars en kunnen makkelijk een obsessie worden; een aanhoudende bezetenheid die een band schept tussen het bootjesvolk: 'jij weet ervan, jij zit in 't zelfde schuitje'. Die bezetenheid kent René Poortman ook, een bekende buurtgenoot in het Oostelijk Havengebied. Samen met zijn partner Parel Voerman is hij uitbater van restaurant De Oceaan. Maar langer al, veel langer, is hij schipper en eigenaar van de Vlieland, de voormalige veerboot aan de Borneokade waarop hij, Parel en hun zoon Mik wonen. De Vlieland met haar elegante lijnen, haar gele schoorsteen en hardhouten stuurhut. Een boot zoals kinderen die tekenen; 'n stoer scheepje waar je makkelijk verknocht aan raakt.

En dat is precies wat er gebeurde. Poortman kocht de Vlieland een kwart eeuw geleden, moest haar ingrijpend verbouwen en nam er

Eigenaar René Poortman met tatoeage van zijn schip

Sylvie van den Akker
in een lege klas

De basisschool in lockdown

Na een lockdown van zeven weken zijn de scholen gelukkig weer open. Hoe het een school vergaat tijdens de lockdown vertelt Sylvie van den Akker, dertig jaar directeur van basisschool De Indische Buurt School in de Bankastraat. Wat zijn de gevolgen hiervan voor de kinderen en de leerkrachten?

TEKST EN FOTO'S: LIDA GEERS

Sylvie vertelt dat in de eerste lockdown alles nieuw was, zowel voor de leerkrachten als voor de leerlingen. De kinderen wisten wel hoe je met een tablet moest omgaan, dat hadden ze op school al geleerd. Alleen de praktijk pakte anders uit. Zeker de helft van de kinderen had geen tablet thuis. Dat was in eerste instantie niet zo'n heel groot probleem omdat de bibliotheken nog open waren en ze daar konden werken. Sylvie: 'In de eerste lockdown hebben we veel geleerd. Buiten het feit dat niet iedereen een tablet had, vergaten kinderen hun wachtwoord en konden niet inloggen. Of ze waren vergeten dat ze op een bepaalde tijd moesten inloggen. Kortom, het ging niet allemaal zoals wij dat wilden. Meteen in het begin van het nieuwe schooljaar zijn we preventief te werk gegaan. Wij hebben toen heel veel voorwerk gedaan. Wij hebben ons bijvoorbeeld meer bekwaamd in het gebruik van digitaal vergaderen. Voor de kinderen die thuis geen tablet hadden, hebben wij via onder andere het Jeugd Educatie Fonds subsidie aangevraagd om vijftig Chromebooks aan te kunnen schaffen. Die zijn nu aan de kinderen uitgeleend. Nadat ze waren aangeschaft, zijn ze klaar gemaakt zodat de kinderen ze konden gebruiken. Handige ouders met veel IT-ervaring hebben meegeholpen. Dat was nog een heel gedoe. Voor de kinderen die geen internet thuis hebben, heeft de gemeente voor dongles gezorgd. Na de eerste lockdown bleek dat we niet alles goed geregeld hadden om wat uitgeleend was weer terug te krijgen. Hierdoor zijn we wijs geworden. Nu hebben we alles wat de deur uitging geregistreerd.'

Strak schema

Tijdens de tweede lockdown ging het lesgeven een stuk soepeler. Ieder kind had een tablet en kon meedoen aan de lessen. Iedere school deed dat anders. De Indische Buurt School begon gewoon om negen uur. De kinderen kregen les van de juf of meester tot tien uur. Daarna moesten zij zelfstandig werken van tien tot elf. Van elf tot twaalf kregen zij als het nodig was instructies, of deden ze met de groep een spelletje. Dan volgde er een pauze van één uur. Daarna konden de kinderen tot twee uur vragen stellen en was er tijd om kinderen te helpen die wat extra's nodig hebben.

De leerkrachten zaten thuis of op school en wa-

Onderwijs moet zich aanpassen aan de kinderen

ren bijna de hele dag online. Groepen één tot en met drie en de kleuters kregen iedere week een werkpakketje en een boekje. Dat kwamen ze zelf ophalen in een tijdslot en ze hadden meteen even contact met de juf. Het pakketje ging in de tas die zij in het begin van het schooljaar zelf hadden gepimpt. Daar zijn ze heel trots op. Daarin kregen zij van school een schaar, plakband, een plakstift en papier, zodat ze thuis kunnen knutselen. Sylvie is van mening dat de lockdown voor de kleuters veel moeilijker is. Helemaal als de ouders geen Nederlands spreken. Alles wat ze op school hebben geleerd zijn ze vrij snel weer vergeten. Dus na de lockdown is het gewoon weer opnieuw beginnen.

Noodopvang

In de media hebben ze het over de achterstanden die de leerlingen oplopen doordat de scholen gesloten zijn. De vraag is: is dat zo? Over het onderwijs op zich maakt Sylvie zich niet zoveel zorgen. 'Dat komt wel goed, bij de één natuurlijk beter dan bij de ander. En als ze inderdaad achterstand hebben opgelopen door de lockdowns, dan moet het onderwijs zich maar aanpassen. Hetzij door de basisschool met een groep te verlengen of het voortgezet onderwijs op een lager niveau te laten starten. Waar ik me veel meer zorgen over maak is het welzijn van de kinderen en in sommige gevallen hun veiligheid. Alle kinderen hebben behoefte aan sociale contacten en die hebben ze nu weinig tot niet. Wij houden dan ook alles goed in de gaten. Als kinderen niet inlogden belden we naar huis. En soms gingen we bij een gezin langs.

Er was ook een noodopvang in het leven geroepen. Op de eerste plaats voor de kinderen van ouders met cruciale beroepen, maar zeer zeker ook voor de kwetsbare kinderen. De noodopvang, waar wekelijks ongeveer tachtig kinderen kwamen, runden we zelf met de leerkrachten en het ondersteunend personeel. Tijdens de tweede lockdown kregen wij meer aanvragen dan tijdens de eerste. Die aanvragen kwamen via de directie, de juf of meester die ze les geeft, via Jeugdzorg, of de ouders zelf. Dan keken wij of het nodig was. Soms was één dag voldoende, maar sommige kinderen kwamen de hele week. Die dagen werden ook echt gebruikt om les te geven. Kortom, als je zo kijkt wat allemaal op ons bordje is gelegd, dan

Lege speelplaats, in afwachting van uitbundige kinderen

is het een flinke maaltijd! Ik ben dan ook reuze trots dat het ons is gelukt de leerlingen bij de les te houden.’

Echte buurtschool

De Indische Buurt School bestaat volgend jaar 110 jaar en begon als een arbeidersschool. Later kwam de locatie Balistraat erbij. In de loop der jaren verhuisden veel bewoners van de Indische Buurt naar Almere en Purmerend en veranderde de populatie in de buurt in veel gezinnen met een migratieachtergrond. De school veranderde mee en bestond voor bijna honderd procent uit leerlingen van een niet-westerse achtergrond. De buurt veran-

derde weer, woningen werden gerenoveerd met als gevolg dat hoogopgeleiden in de wijk gingen wonen.

Sylvie: ‘Het was mij een doorn in het oog, dat je de kinderen van deze gezinnen onze buurtschool zag passeren en naar de Watergraafsmeester zag fietsen, om daar “vermeend” beter onderwijs te volgen. Gelukkig is dat veranderd door heel hard te werken aan het imago van onze school. Ook de ouderbetrokkenheid heeft de school enorm geholpen. Nieuwe ouders werden onze ambassadeurs. Inmiddels kun je stellen dat wij als afspiegeling van de buurt een echt gemengde school zijn.’

De school heeft veel te bieden en heeft naast

gewoon onderwijs aparte vakdocenten voor tekenen, drama, handvaardigheid, spel en beweging, en muziek. ‘Wij vinden het heel belangrijk dat alle kinderen zich in alle facetten kunnen ontwikkelen.’ Voor de hoogste groepen is er een leerorkest. Kinderen mogen uit vijf instrumenten kiezen en met het gekozen instrument nemen ze deel aan het orkest. De Indische Buurt School is een UNESCO school. Dat staat voor: internationale verbondenheid, verdraagzaamheid en solidariteit, belangrijke doelstellingen voor UNESCO scholen. Ze maken deel uit van een wereldwijd netwerk van bijna 10.000 scholen. En daar is Sylvie heel trots op. <

Intussen aan de Oranje-Vrijstaatkade

Jammer

TEKST: LISA SCHEERDER

Jammer is toch wel het woord dat het meest wordt gebruikt door de vertegenwoordigers van de stadsdeelcommissies, als zij de evaluatie van het bestuurlijk stelsel bespreken in de gemeenteraadscommissie Democratisering op het stadhuis. U weet misschien nog wel: het huidige bestuurlijke stelsel met de gekozen stadsdeelcommissie en het door het college van burgemeester en wethouders benoemde dagelijks bestuur van het stadsdeel wordt geëvalueerd. En het gebiedsgerichte werken met de burgerparticipatie ook. Allemaal geïntroduceerd na de laatste gemeenteraadsverkiezingen in 2018. En omdat er bij de invoering in 2018 al twijfel bestond of dit nieuwe stelsel de lokale democratie in Amsterdam wel zou versterken, wordt die nu al geëvalueerd; hoe gaat het in de stadsdelen als er eigenlijk geen bevoegdheden meer zijn, behalve het adviesrecht? Niet dat er grote tevredenheid over het ‘oude’ bestuurlijk stelsel was, met zijn onderlinge stammenstrijd (wie gaat waar over) en de bestuurlijke spaghetti (elk stadsdeel zijn eigen beleid). Maar het nieuwe stelsel kwam ruziënd tot stand, bestond uit liefdeloze compromissen en was daarmee vanaf het begin aangeschoten wild. En nu, drie jaar later, blijkt het op geen enkele manier meegevallen; slechts 17% van de Amsterdammers heeft nog vertrouwen in het nieuw opgetuigde bestuurlijke stelsel. En dat is toch wel erg jammer.

Jammer ook omdat de adviezen die deze nieuwe stadsdeelcommissies uitbrengen, wegwaaien, verdwijnen of zoekraken in de kelders van het stadhuis zodat de gemeenteraad, die nu over alles gaat, vaak helemaal niet weet wat het stadsdeel er van vindt. En daar misschien wel helemaal niet in geïnteresseerd is.

Jammer ook omdat de wethouders van de centrale stad – die allemaal een stadsdeel onder hun hoede hebben – nog nooit zijn afgereisd naar de stadsdelen, om bijvoorbeeld een vergadering van de stadsdeelcommissie bij te wonen of zich te verdiepen in een echt lokaal probleem. Jammer ook omdat de stadsdeelcommissie geen ambtelijke ondersteuning heeft. Daardoor staat de stadsdeelcommissie op achterstand, zeker ten opzichte van het dagelijks bestuur van het stadsdeel, dat wel voldoende ondersteuning heeft; het is moeilijk om onderwerpen te agenderen of met ongevraagde adviezen het beleid te beïnvloeden.

Jammer ook van de participatiepolonaise die is ontstaan. Het lijkt zo mooi, burgers direct invloed geven in allerlei participatieprojecten, maar dan moet het college wel bereid zijn om zijn eigen visie opzij te zetten als de participerende burger iets anders wil. Als die bereidheid er eigenlijk niet is dan leidt deze participatiekaravaan alleen maar tot ergernis en teleurstelling.

Jammer is het ook dat er geen aandacht is voor het grote verloop van de gekozen leden van de stadsdeelcommissie. Hele fracties zijn al opge-

stapt en in de evaluatie is niet gesproken met deze mensen. Ook is niet gesproken met de vele Amsterdammers die zich bij de laatste verkiezing verkiesbaar hebben gesteld, maar niet zijn gekozen in de stadsdeelcommissie, omdat zij het aflegden tegen de politieke partijen die makkelijker de kiesdrempel haalden.

En het is ook jammer dat de Amsterdammers inmiddels weten dat de stadsdeelcommissie nergens meer over gaat, en zich nu in grote getale melden bij de gemeenteraad, daar massaal inspreken en de mailboxen verstoppert waardoor de werkzaamheden in de Stopera volledig vastlopen met als resultaat dat de burger zich nog steeds niet gehoord voelt.

Is alles dan jammer? Nee, er is toch wel een lichtpuntje. Het enige voordeel van het nieuwe stelsel schijnt te zijn dat de leden van het dagelijks bestuur van het stadsdeel nu minder ruzie maken met het college in het stadhuis. En laat het nou het college zijn dat aan zet is om de ‘doorontwikkeling van het Amsterdamse bestuurlijke stelsel’ zoals dat nogal onheilsprekend heet, in gang te zetten. Na de zomer – ijs en weder dienende – gaat de gemeenteraad de voorstellen bespreken. We gaan zien óf en zo ja, wat er van overblijft. <

Elk nummer doet IJopener kort verslag van de maandelijkse vergaderingen van de stadsdeelcommissie Oost in de vergaderzaal aan de Oranje-Vrijstaatkade.

Opnieuw naar rechter om zwemsteiger

De recreatiesteiger aan de Borneokade is wederom inzet van een juridische procedure. De IJopener duikt in het dossier en analyseert de problemen en (halve) oplossingen van Stadsdeel Oost. Intussen groeide de overlast op meer zwemplekken.

TEKST: JOOST VAN DER VAART
FOTO: BJÖRN MARTENS

Eind 2019 schreef de IJopener over overlast bij de recreatiesteiger op Borneo-eiland. Het was een hete zomer geweest en hoewel je daar formeel niet mag zwemmen hadden de mensen dat toch gedaan. Sommigen hadden overlast veroorzaakt. Omwonenden waren, niet voor het eerst, naar de rechter gestapt om een eind te maken aan ‘de onleefbare overlast van een illegaal openluchtzwembad’, zoals ze het noemden.

Jantien de Laaf en Wieger van Aalderen, eigenaars van de woonboot pal naast de steiger, kregen gelijk van de rechter. De gemeente nam wat halfhartige maatregelen maar loste het probleem niet op. Toen de zomer voorbij was ging een werkgroep van buurtgenoten ondersteund door het stadsdeel op zoek naar een compromis. De werkgroep kwam met een voorstel aan het stadsdeelbestuur van acht punten om de overlast tegen te gaan én de mogelijkheid van zwemmen te bieden: 1) spreid zwemmen en recreëren over de buurt; 2) verleg de steiger oostwaarts en kort hem in; 3) verzoek media en gemeente om de buurtsteiger niet te propageren als goede zwemplek; 4) handhaaf strikt de gebruikerstijden met meer handhavers/straatcoaches; 5) stel overleg in om de vinger aan de pols te houden; 6) laat helder en goed zichtbaar weten wat wel en niet kan op de steiger; 7) pak de overlast op het

water aan en 8) leg daar meer (zwem)boeien neer.

Kortom, een ogenschijnlijk niet moeilijk uit te voeren maatregelenpakket waaraan de buurt zelf heeft gewerkt.

Besluit Rick Vermin

Een aantal maanden later, we zijn inmiddels een hete corona-zomer verder, komt de gemeente met een eigen onderzoek. Conclusies: bijna alle omwonenden gebruiken de recreatiemogelijkheden aan de Borneokade; negen van de tien vinden de drukte bij de steiger meestal gezellig; een op de drie respondenten ervaart (soms) overlast bij mooi weer; vijftien procent vindt de mate van overlast bij mooi weer ernstig; rondhangende jongeren zorgen het vaakst voor overlast; tweederde vindt de getroffen maatregelen (een beetje) effectief; veel omwonenden verwachten een negatief effect van inkorting of verplaatsing van de steiger.

En dan volgt een brief van het stadsdeelbestuur, gedateerd 3 december 2020 en ondertekend door portefeuillehouder Openbare Ruimte Rick Vermin. Inhoud: afwijzing van de voorstellen van de bewonerswerkgroep. Vermin concentreert zich op het plan om de steiger in te korten en te verplaatsen. Dat keurt hij af omdat daarmee ‘de overlast wordt

verplaatst’. Over de overlastbestrijding schrijft hij dat ‘met bepaalde maatregelen geprobeerd wordt om het leefbaar te houden voor omwonenden. Afgelopen recreatieseizoen is dat niet altijd gelukt. In 2021 willen we de aanpak [van overlast] optimaliseren aan de hand van de bevindingen uit de evaluatie van het voorbije jaar.’

Daarmee zijn feitelijk alle voorstellen van de buurtwerkgroep door het stadsdeelbestuur van tafel geveegd. En dat is helemaal verkeerd gevallen bij de getroffen woonbootbewoners. Na de afwijzing van Vermin hebben ze besloten opnieuw naar de rechter te stappen. De dagvaarding is de deur uit, laten ze desgevraagd aan de IJopener weten. ‘We eisen dat er een eind aan de overlast komt. We voelen ons uiterst kwetsbaar in de huidige situatie, maar zijn vastbesloten niet te accepteren dat we op deze manier door moeten leven. We zijn niet tegen zwemmen of plezier, maar wel als dat op deze enorme schaal gebeurt.’

Niet meer alleen

Van Aalderen en De Laaf lijken misschien zeurpieten, maar ze hebben als minderheid een punt. Ook met hun belangen dient rekening te worden gehouden. Hetgeen meermaals door de rechter is bevestigd. De bootbewoners staan niet meer alleen. Ze krijgen steun van

andere omwonenden. Bovendien: het afgewezen buurtcompromis werd breed gedragen. En wie goed luistert, kan horen dat op meer plaatsen in het Oostelijk Havengebied bewoners zich roeren. Velen hebben genoeg van de mensenmassa's die op warme dagen hun leefomgeving binnendringen en van wie sommigen zich misdragen. Ook op de kleine recreatiesteiger aan het begin van de Borneokade wordt overlast geconstateerd. Hetzelfde geldt voor de steiger aan de Levantkade. En problemen met de openbare orde bij de zwemplek in de Bogortuin op Java-eiland dwongen de gemeente ertoe om hekken te plaatsen, mede na bewonersprotest.

Hekken zijn echter geen structurele oplossing. Terwijl de onderliggende vraagstukken juist wel structureel zijn. Wetenschappers constateren dat de zomers heter worden. De gemeente zou zich moeten realiseren dat in samenhang met de opwarming het gebruik van het publieke domein verandert. Stadskenner en publicist Bas Kok wees er in *De Brug* op dat de coronazomer 'een fenomeen zichtbaar maakte dat in de toekomst vaker zal plaatsvinden: overlast en conflictsituaties in de openbare ruimte. Oorzaak: de veranderende stadsmens in combinatie met het op hol geslagen klimaat.'

Volgens Kok is de oude scheiding tussen werken, winkelen, sporten en uitgaan op verschillende daarvoor aangewezen plekken verleden tijd. 'De assertieve stedeling [van nu] streept klassieke grenzen weg, al zijn ze in het bestemmingsplan nog ouderwets gescheiden.' Amsterdam moet tijdig mee veranderen. Want: 'nu behandelen we de stad van 2020 alsof het 2000 is.'

Dat zijn kwesties waar we portefeuillehouder Vermin niet over horen. Zijn afwijzing van het buurtcompromis en de vage toezegging om de aanpak van overlast te 'optimaliseren' doen het ergste vrezen: het stadsdeelbestuur laat de boel op z'n beloop en hoopt op een slechte zomer.

Informeel aanpak

Geen wonder dat bewoners dan weer naar de rechter stappen. Waarmee een interessante paradox aan het licht komt. Het stadsdeel wil met een informele, pragmatische en wellicht dichtbij de burger veronderstelde aanpak de moeilijkheden oplossen. Op z'n Hollands: pappen en nathouden. Maar de direct getroffen vinden dat die methode heeft gefaald. Echte handhaving is er niet bij en eindeloos overleg leverde niets op. Wat voor hen overblijft zijn formeel-juridische procedures. Ze hebben het recht om met rust te worden gelaten en hopen dat bij de rechter af te dwingen. Rechtstheoreticus Lukas van den Berge duidde het in een interview zo: 'De gemeente wil niet handhaven want veel mensen genieten van dat zwemmen.' Maar, voegde hij eraan toe, 'recht is meer dan alleen pragmatisme of sociale onderhandelingen. Maak je een belangenafweging, dan zal de zwemplek openblijven terwijl formeel gezien de woonbooteigenaar in zijn recht staat.'

Waar brengt ons dit? In ieder geval bij de constatering dat het stadsdeel zijn huiswerk niet goed lijkt te doen. Over enkele maanden is het zomer. Er zullen hete dagen zijn – maar of er dan verstandig beleid is? Wonen en zwemmen gaan het beste samen als dat kleinschalig gebeurt. Met duidelijke afspraken die goed worden gehandhaafd. ◀

Keesje Brijde

Stichting Geheugen van Oost verzamelt verhalen over Amsterdam-Oost van (oud)bewoners en anderen. Alle verhalen zijn te lezen op www.geheugenvanoost.amsterdam, zodat de geschiedenis niet verloren gaat. De IJopener publiceert elk nummer een verhaal. In deze aflevering haalt Loek Biesbrouck herinneringen op aan vreselijke gebeurtenissen in de Tweede Wereldoorlog.

TEKST: FOEKJE AAFKE DETMAR
FOTO: LOEK BIESBROUCK

In de oorlogsjaren woonde Loek Biesbrouck (1937), fiscaal jurist en judoleraar, in de Derde Oosterparkstraat, tegenwoordig in Diemen. Hij begint zijn verhaal met een recente herinnering, aan een voorval tijdens de herdenking van Keesje Brijde: vorig jaar bij de herdenking vroeg een kleine jongen van circa acht jaar zich af, dat Keesje toch nog een kind was en dat je volwassen bent als je achttien jaar bent. Hij merkte daarbij op, dat Keesje dus nooit volwassen geweest is!

Inval Grüne Polizei

'BOEM, BOEM, BOEM, AUFMACHEN! AUFMACHEN!'

Dit waren de woorden, die de Duitsers om 2 uur 's nachts schreeuwden toen ze tegen onze deur ramden met geweerkolven. Dit was in september 1944. Ik was zeven jaar en mijn broertje Rudy twee jaar en wij sliepen in de tussenkamer. Mijn vader en moeder sliepen in de achterkamer. Toen mijn moeder de deur opendeed, stonden er plotseling acht man van de Grüne Polizei in ons huis. Zij doorzochten alle kamers en mijn broer en ik moesten ons bed uit en er werd onder ons matras gekeken of er geen wapens lagen.

Mijn vader werd meegenomen en zoals later bleek naar de Euterpestraat (nu Gerrit van der Veenstraat) gebracht voor verhoor. Hij en zijn broer Puck hadden zich kort hiervoor aangesloten bij een ondergrondse groep en waren al snel verraden. Beiden werden naar Kamp Amersfoort gebracht. Mijn oom Puck werd op medische gronden vrijgelaten, maar mijn vader werd per trein naar een concentratiekamp in Oostenrijk gebracht. Wij wisten van niets en ook niet of hij nog leefde of niet.

Mijn moeder had nu de zorg voor twee kinderen en wij zijn de hongerwinter doorgekomen, doordat zij al haar linnengoed voor eten geruild had bij beurtschippers.

De dood van Keesje

Mijn moeder was de oudste van dertien kinderen in het gezin Brijde en was al het huis uit, toen er nog twee kinderen geboren werden. Vorig jaar heeft een heer verteld over dit gezin, dat woonde in een aso deel op Wittenburg, maar in 1935, toen zij zich goed gedragen hadden, kregen zij een woning met vijf slaapkamers in de Benkoelenstraat 2, op de hoek van de Javastraat.

Ik zat in de tweede klas van de Linnaeusschool in de Tweede Oosterparkstraat, toen mijn moeder op 13 december 1944 huilend naar school kwam en vertelde, dat Keesje doodgeschoten was bij het kolen zoeken. Zij had Rudy

in het wandelwagentje en ik werd aan de hand meegenomen naar de Benkoelenstraat. Men had Keesje op het bed gelegd in de voorkamer en daar heb ik afscheid van hem genomen. Mijn broertje en ik zijn niet op de begrafenis geweest, daar men dit voor ons te emotioneel vond. Voor oppas was gezorgd.

Keesje was dertien jaar en met twee vriendjes, Floris Goulooze en Piet Zijlstra, waren zij op de Rietlanden tussen de sintels van de locomotieven nog goede kooltjes aan het zoeken, om de kachel te doen branden voor warmte in huis, toen een landverrader op deze kinderen schoot.

Daar ik het oudste kleinkind was, mocht ik bij Keesje achterop zijn fiets zitten, maar zijn broertje Jan niet. Deze was één maand jonger dan ik. Ook gingen Keesje, Jan en ik vissen in het Merwedekanaal (tegenwoordig Amsterdam-Rijnkanaal geheten) en de witvissen waren een welkome aanvulling op het menu. Zo heb ik aardappelschillensoep, bloembollen en eten uit de gaarkeuken gegeten. Ik zag ook kinderen, die regenwormen aten. Zo erg is het bij mij niet geweest. Mijn moeder haalde schillen en zo op bij de burens en kon dit bij een boer in de Watergraafsmere ruilen voor melk. Zij beschikte over een groot pak cacao en hiermede maakte zij iedere dag warme chocolademelk, waarin wij onze boterhammen konden dopen. Ook is mijn moeder, samen met broers en zussen, lopend naar Medemblik gegaan met een handkar om aardappels te halen.

Na de oorlog is het monumentje op de Rietlanden voor Keesje gemaakt. Het heeft twee keer moeten verhuizen, maar ik ben blij, dat dit nu permanent op het Keesje Brijde Plantsoen staat, ter nagedachtenis aan een fijne Amsterdamse jongen, die zijn steentje bijdroeg om de familie in leven te houden. ◀

▼ Derde Oosterparkstraat tijdens de Tweede Wereldoorlog. Loek Biesbrouck vooraan, vijfde van rechts

Zaterdags schaatsplezier op
IJburgs Groene Tunnel gracht

FOTO: ARJEN POORTMAN

Vertrouwensarmoede

Sinds de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2018 moeten de Amsterdammers dealen met een nieuwe versie van het bestuurlijk stelsel. IJopener maakt de balans op; hoeveel vertrouwen hebben de Amsterdammers – precies veertig jaar na het ontstaan van de eerste stadsdelen Noord en Osdorp in 1981 – in het Amsterdamse bestuurlijke stelsel?

TEKST: LISA SCHEERDER
ILLUSTRATIE: JOSIEN VOGELAAR

Geen stadsdeelraden meer met eigen wetgeving, beleid en geld, maar stadsdeelcommissies die *de ogen en de oren* van de bewoners zijn en alleen nog adviesrecht hebben. Geen gekozen dagelijks bestuurders van de stadsdelen meer, maar door het college van burgemeester en wethouders benoemde leden. Zo zit het bestuurlijk stelsel in Amsterdam tegenwoordig in elkaar. Na veel partijpolitiek tot stand gekomen en onder de voorwaarde dat dit nieuwe stelsel in 2020 geëvalueerd zou worden. De evaluatie is af en de resultaten liegen er niet om. Grosso modo is voor veel Amsterdammers niet duidelijk welke onderwerpen spelen in de stadsdeelcommissies. 53% geeft aan niet te weten waar de stadsdeelcommissies zich mee bezighouden, tegenover 19% die stelt dat wel te weten. Terwijl 70% zegt dat wel belangrijk te vinden. Als de Amsterdammer wat heeft gehoord of gelezen over de stadsdeelcommissies, dan is dat veelal via het plaatselijke nieuws (60%), de gemeentekrant (53%) of de gemeentelijke website (40%).

Problemen niet opgelost

Amsterdammers die deelgenomen hebben aan de enquête geven aan weinig vertrouwen te hebben in het college, de gemeenteraad, de dagelijks besturen en de stadsdeelcommissies; 39% is positief over het college en 28% over de gemeenteraad, op stadsdeelniveau is 18% positief over het dagelijks bestuur en 17% over de stadsdeelcommissie.

De belangrijkste redenen om geen tot weinig vertrouwen te hebben in het bestuurlijk stelsel zijn dat deze bestuursorganen andere dingen belangrijk vinden, onduidelijk zijn over wat zij doen, problemen niet oplossen en zich niet inzetten voor de Amsterdammer.

Het niet oplossen van problemen is de vaakst genoemde reden om geen tot weinig vertrouwen te hebben in het dagelijks bestuur (64%). Voor de stadsdeelcommissie is het niet oplossen van problemen eveneens de vaakst genoemde reden om geen tot weinig vertrouwen te hebben (63%). De reden die het vaakst genoemd wordt voor het hebben van geen tot weinig vertrouwen in het college van B&W is wederom dat zij problemen niet oplossen (68%). Een soortgelijk patroon is zichtbaar bij de redenen om geen tot weinig vertrouwen te hebben in de gemeenteraad. Ook hier is dit de meest genoemde reden (66%).

Regering en politie

Hoe zit dat bij andere overheden, ligt het vertrouwen van de Nederlanders daar op hetzelfde lage niveau? Het vertrouwen in de regering en de Tweede Kamer lag aan het begin van de coronacrisis veel hoger dan ervoor. Waar in januari 2020 iets meer dan 50% de Tweede Kamer en de regering een voldoende gaf, was dat aan het begin van de coronacrisis in april 2020 ruim boven de 70%. Het politieke vertrouwen, dat wil zeggen het aandeel dat de politiek een voldoende geeft, ligt nog altijd veel hoger dan voor de crisis. Onderzoek laat zien dat bij internationale conflicten en terroristische aanslagen en bij natuurrampen

de populariteit van en het vertrouwen in politieke instituties, de regeringspartijen en regeringsleiders duidelijk toenemen.

Het vertrouwen dat de Amsterdammer in de politie heeft, wordt ook gemonitord en ligt rond de 40%. Het meest ontevreden is de Amsterdammer over de handhaving: 26% is ontevreden. Het minst ontevreden is men over contact in het kader van opsporing (5%) en dienstverlening (9%). Opvallend is dat een redelijk groot aandeel ontevreden is over het contact met de politie in het kader van een aangifte/melding: 20% is ontevreden. Dat komt doordat de politie niets deed of te weinig (28%), problemen niet opgelost waren (25%) of door geen bericht over de afloop (24%).

Geen toegevoegde waarde

Uit de cijfers over de regering en de Tweede Kamer blijkt dat een crisis het vertrouwen doet verhogen. Maar ook zonder crisis is het vertrouwen in de regering en de volksvertegenwoordiging echt substantieel hoger dan het vertrouwen in het Amsterdamse bestuurlijke stelsel. De vertrouwenscijfers van de politie liggen opvallend genoeg ook een stuk hoger dan het vertrouwen in het lokale Amsterdamse bestuur. Dat geeft aan hoe ernstig de situatie in Amsterdam is.

De toegevoegde waarde van het huidige bestuurlijke stelsel is op zijn minst gering of niet bestaand. We kennen de mensen achter het bestuurlijk stelsel nauwelijks en ze lossen de problemen niet op. Het wordt een hele klus om deze vertrouwensarmoede op te lossen. <

Luka kan niet geloven dat de eerste snoek van zijn leven een monster is van 108 cm

Sterke verhalen op het IJ

Je verwacht het misschien niet, maar aan elke hoek van het IJ kleefte wel een bijzonder verhaal. Als visgids in Amsterdam-Oost deelt Juul Steyn die verhalen graag met zijn gasten. De IJopener vroeg hem om er een paar op te schrijven.

TEKST EN FOTO: JUUL STEYN

Een lekkere binnenkomer is het verhaal over de plek waar nu A'dam Toren staat. Hier bevond zich het galgenveld waar vanaf de veertiende eeuw geëxecuteerden werden opgehangen, als waarschuwing aan het Amsterdamse volk. Nog steeds liggen er naar schatting zo'n duizend veroordeelden in het veen onder de oude Shell Toren. Sinds ik dit weet, kijk ik toch anders naar deze visstek.

Even verderop, naast het Java-eiland, mag ik ook graag vissen. Op deze stek moet ik stevast aan het verhaal van vriend Jacob denken. Hij vist hier op een mooie zomerdag in de jaren negentig met een bevriende politiechef wanneer hij plotseling iets zwaars haakt. Stukje bij beetje haalt hij zijn lijn binnen en vol verwachting hangt het duo

over de rand van de boot om te zien wat er boven zal komen. Kokhalzend deinst Jacob achteruit wanneer hij ziet wat hij heeft gehaakt: een menselijk hoofd, grof afgesneden met een bot mes. De politiechef twijfelt geen moment en snijdt de lijn door waarna het hoofd weer de diepte in zakt. 'Vandaag ben ik aan het vissen. Werken doe ik morgen weer.'

De pijpenkop van het IJ

Iets verderop, richting de Oranjesluizen, komt er een ander verhaal bij me naar boven. Niets doet hier meer denken aan de rijke historie van dit gebied, terwijl dappere schippers, gewiekste handelslui en wilde matrozen hier toch eeuwenlang over hetzelfde water hebben gevaren. Enkele jaren terug kwam deze geschiedenis echter heel even dichtbij toen er een aardewerken pijpenkop aan mijn haak hing. Misschien was de laatste man die deze pijp had aangeraakt wel een VOC-schipper die in de zeventiende eeuw met zijn schip op het IJ voor anker lag en het aardewerken kleinood op de rand van zijn schip leeg klopte waarna de kop van de steel afbrak. Dit is niet ondenkbaar aangezien Amsterdam al sinds ongeveer 1600 een levendige pijpijverheid kende.

Spacecake

En natuurlijk zijn er de verhalen die je als visgids tijdens het vissen zelf meemaakt. Het verhaal over de gigantische snoek die eenmaal moegestreden naast de boot besluit de haak los te schudden, waarna ik – letterlijk – een snoekduik moet maken om de vis in de nek te vatten zodat de trotse vanger er toch nog mee op de foto kan.

Over een Amerikaanse gast die me heel vriendelijk een plak cake aanbiedt maar er niet bij vertelt dat het spacecake is. Ik zie hem nog zitten, compleet van de wereld, starend naar een zwaan die met zijn hoofd onder water algen van de stenen graast. Zoals zwanen doen, zeg maar. Hij kan het maar niet begrijpen: 'Wow, it's amaaaaazing that these swans can sleep with their heads under wa-

ter. Groovy!' Godzijdank had ik net stevig ontbeten waardoor ik het aanbod vriendelijk afsloeg.

Over Luka, een vriendje van ons zoontje, die – lamblig door de coronasleur – zo graag eens een echte snoek wil vangen. Ik temper zijn verwachtingen en vertel dat je heus niet zomaar even een snoek vangt. We zijn amper vijf minuten aan het vissen wanneer er iets heel erg sterks op zijn kunstaas klappt. Luka moet vol in de ankers om niet overboord te gaan, maar na een episch gevecht weet hij dit oergeweld toch te temmen. We kunnen het maar niet geloven, maar zijn eerste snoek is toch echt een gigant van 108 centimeter...

Over 'the one that got away' die ik afgelopen na-jaar haak en er als een stoomlocomotief vandoor gaat. Sterker dan elke andere vis die ik ooit op het IJ haakte. De vis schiet los, mij lamgeslagen en vol vraagtekens in m'n boot achterlatend. Heb ik zojuist een IJ-meerval verspeeld? Zou heel goed kunnen. Sterke verhalen op het IJ, ik kan er geen genoeg van krijgen... <

Juul Steyn is schrijver van het onlangs verschenen boek *Denken als een vis* en professioneel visgids in Amsterdam. Hij hanteert 'Catch & Release', dus alle vissen worden na de vangst direct teruggezet. (Foto: Maarten Brante)
Meer informatie:
www.visgidsamsterdam.nl

HAAS

& Popi

Restaurant

Lunch Borrel Diner
Woensdag tm zondag open
Beschikbaar voor verhuur

verhuur@haasenpopi.nl

f @haasenpopi
Pampuslaan 501, strand IJburg

Blind in Corona-land

TEKST: TINEKE KALK
FOTO'S: MARCEL DE CNOCK

was. Achtentwintig jaar later is ze dat onverminderd.

Onzichtbare obstakels

Voor het interview zit ik met Irma in de grote activiteitenruimte. 'Alles is hier aangepast aan visueel gehandicapten. Er zijn geen opstapjes, de ruimte is zo ingericht dat onze bezoekers nergens tegenaan of overheen kunnen vallen. Met de bezoekers maken we goede afspraken over waar rollators, stokken en tassen worden gelaten. Bezoekers die hier voor het eerst komen, nemen we bij de hand en helpen we om de ruimte te ontdekken. Ook bij de activiteiten houden we rekening met hun handicap. We koken bijvoorbeeld op inductie en we hebben draaiknoppen met klikjes.

'Wat voor activiteiten organiseren jullie hier?', vraag ik nieuwsgierig. Irma: 'Dat varieert van koken en bakken tot en met country-linedans en yoga en van sjoelen tot creatieve activiteiten zoals werken met papier-maché.' Yoga! Zonder dat je naar de juf kunt kijken die het voordoet of even kunt afkijken bij je buurvrouw hoe die haar been in haar nek slingert? Irma: 'Tja, afkijken zit er niet in. Ik hoor van al onze bewegingsdocenten dat onze bezoekers de oefeningen heel goed onthouden. Hun concentratie is groot.' En hoe kan je creatief bezig zijn als je nauwelijks ziet wat je doet? Irma: 'Toch lukt dat en beleven de cursisten daar veel plezier aan. Alles duurt wel langer en ook hier geldt dat het meer inspanning vergt, maar we proberen alles uit.'

Blindzijn is topsport

Irma: 'Ik denk dat veel mensen onderschatten hoeveel energie het kost om je te bewegen in de wereld. Als wij een ruimte met meer men-

Blind zijn is al lastig genoeg zonder corona. Als blinde ben je regelmatig afhankelijk van andere mensen om je letterlijk een handje te helpen. Hoe moet dat als afstand houden de norm is? En hoe weet je of je zelf voldoende afstand houdt? Een gesprek hierover met Irma Schwalbach.

Eind februari 2020 liep ik op een maandagochtend stevig gearmd met een wildvreemde jonge vrouw. Dat kwam zo. Ter hoogte van een halte van tramlijn 7 stapte een vrouw uit. Ze droeg een blindenstok. 'Kan ik u ergens mee helpen', vroeg ik haar. Ze knikte verheugd. Ze had een paar straten verder een afspraak. Onderweg vertelde ze mij dat ze uit Amsterdam-Noord kwam. Die ochtend had ze samen met haar man de route uitgestippeld. Ze vertrouwde erop dat er mensen zouden zijn die haar zouden helpen. 'Ik heb nog nooit een vervelende ervaring gehad.'

Hoe zou het nu met haar gaan, dacht ik het afgelopen jaar vaak. En met al die andere mensen met een visuele handicap. Ik besloot op onderzoek uit te gaan. Op steenworp afstand van mijn huis bleek in de plint van het appartementencomplex de Whale op Sporenburg in het Oostelijk Havengebied een blindenactiviteitencentrum te zitten.

'Dit is eigenlijk een buurthuis, maar dan voor volwassenen met een visuele beperking', vertelt Irma Schwalbach, directeur van het activiteitencentrum. 'Behalve uit Amsterdam komen onze cliënten uit de hele regio.' Hun leeftijd varieert van 35 tot 95. De meeste bezoekers zijn op latere leeftijd blind of slecht-

ziend geworden en dan is aanleren van nieuwe vaardigheden minder makkelijk dan als je van jongs af aan al blind of slechtziend bent. Irma maakte via een schoonmaakbaantje tijdens haar studie kennis met de Stichting Blinden-Penning. Na haar studie bleef ze, maar nu als stafkracht en hield zich bezig met het ontwikkelen van aangepast spelmateriaal. Toen de directeur vertrok, vroeg zij aan Irma of haar baan niet wat voor haar was. Zij had gezien hoe betrokken Irma bij deze doelgroep

Een uitvaart die bij u past,
met veel respect voor allen.

Funeral Quest
uitvaartbegeleiding

Anne-Marie Boogaarts
06 81 81 84 69 (24/7)
anne-marie@funeralquest.nl
www.funeralquest.nl

sen binnenkomen, zien wij in een oogopslag dat er links een groep staat en verderop twee mensen aan de kant en in het midden, rond een tafel, een stel jongeren en ga zo maar door. Als blinde moet je goed luisteren en net als een MRI-scanner de omgeving stukje voor stukje aflopen en in je opnemen. Of als wij de tram ingaan, zien wij meteen waar we kunnen gaan zitten, maar een blinde moet vragen waar een plaats vrij is of voorzichtig met een stok gaan voelen.'

Jonge mensen met een visuele beperking proberen vaak lang om mee te gaan in de snelheid van de ziende maatschappij. Op een gegeven moment lukt dat niet meer en dan ligt een burn-out op de loer. Ook voor ouderen geldt dat je voortdurend op je energiebalans moet letten.

Onvoorspelbare wereld

Waar liepen de bezoekers tegenaan tijdens die eerste lockdown? Irma: 'Voorspelbaarheid is erg belangrijk voor onze doelgroep. Plotseling hingen er in winkels plastic schermen, moest je je handen en winkelwagentje desinfecteren. Als je niet kunt zien en je vertrouwde omgeving verandert van de ene op de andere dag, dan heb je iemand nodig die jou daarbij helpt. Dat alleen al was voor sommigen confronterend.' En waren er nog wel mensen die wilden helpen? 'Als zij iemand hadden meegenomen bij het winkelen en samen een winkelkarretje deelden, werden zij hier soms op aangesproken. Zelfs na uitleg reageerde niet iedere winkelmedewerker begripvol. Ook afstand houden is lastig. Voor ons trouwens ook. Aanraken is voor visueel gehandicapten erg belangrijk. Als ik een bezoeker iets aangeef, zet ik dat niet ergens neer maar geef ik dat in zijn hand.' En dan het mondkapje: 'Meer dan wij zijn mensen met een visuele beperking op hun gehoor aangewezen. Sommige ouderen zijn ook nog eens slechthorend en dan is nabijheid eigenlijk vereist. Die eerste lockdown-periode waren we gesloten. Wel zijn wij vanaf dag één al onze cliënten telefonisch gaan benaderen. Hoe gaat het met je, heb je hulp nodig? Mensen hadden erg veel behoefte aan praten.'

Inspelen op veranderingen

Irma: 'Juni afgelopen jaar mochten wij weer open voor de meest kwetsbare mensen. In kleine groepjes konden zij op anderhalve meter afstand hun ervaringen delen. En dan merk je hoe ingrijpend deze periode voor hen geweest is. Binnen proberen wij onze bezoekers zoveel mogelijk te begeleiden op anderhalve meter, maar waar dat niet kan, krijgen zij gewoon hulp. Wel is een aantal activiteiten, zoals alle bewegingsactiviteiten, geschrapt.' 'En er zijn nog meer veranderingen', vertelt Irma. 'Vóór corona kwamen op de gewone sociëteitmiddagen wel twintig mensen. Ver-

Medewerkers Blinden-Penning: Irma Schwalbach, Monique Pijl (achteraan) en Mieke Speelman (vooraan)

spreid over de ruimte zaten kleine groepjes te scrabbelen, sjoelen en klaverjassen, maar onderling contact tussen de groepjes was er niet zo veel. Nadat we in juni weer open zijn gegaan, werd de groep beperkt tot acht mensen, waardoor het onderlinge contact veel

intiemer werd. Na de coronacrisis willen we dat proberen vast te houden. Ik heb van deze periode vooral geleerd dat je niet te ver vooruit moet kijken en moet inspelen op wat zich voordoet.' <

In het activiteitencentrum van de Stichting Blinden-Penning kunnen volwassenen met een visuele beperking elkaar in een huiselijke kring ontmoeten en kiezen uit een breed aanbod van recreatieve en ondersteunende activiteiten. Blinden-Penning heeft een fulltimer in dienst en twee parttimers, waaronder een maatschappelijk werker. Voor verschillende activiteiten zijn zzp'ers aangeetrokken, en een vaste groep van vrijwilligers helpt bij extra activiteiten en uitstapjes naar theaters en musea. Vanwege de coronamaatregelen is alles in het activiteitencentrum nu anders dan normaal. Zo missen de

bezoekers hun bewegingsactiviteiten, zoals de stoelgymnastiek, omdat er niet gesport mag worden. Bij versoepeling van de maatregelen wil men in het centrum het bewegen weer zo snel mogelijk oppakken. Ze zijn hiervoor nog op zoek naar een bewegingsdocent die op de woensdagochtend op het centrum les zou willen geven. Bent u geïnteresseerd of wilt u meer weten over Stichting Blinden-Penning dan kunt u contact opnemen met Monique Pijl of Irma Schwalbach via info@blinden-penning.nl of 020-4703644.

www.blinden-penning.nl

7 Provincieën
design • bouwkundig ontwerp • uitvoering • bemiddeling o.g.

www.ydesign.nl 020-419 39 38 KNSM laan 867 1019 LK Amsterdam

gelderland artifort leolux montis pastoe spectrum stokke/varier gispen 412

jan van beek
EIGENTIJD S WONEN

beukenplein 23 amsterdam 020 6656310 www.janvanbeek.nl

Van Valentijns Buurttuin naar Anna's Ruigte

TEKST : JOOST VAN DER VAART
FOTO'S : ARJEN POORTMAN

Het looptochtje van de IJopener gaat dit keer naar een onverwacht mooie tuin in het Science Park, een van de laagst gelegen punten in Oost.

We pakken de benenwagen en lopen in marstempo naar de Kramatweg aan de zuidkant van de Indische Buurt. Daar, op de kruising met de Valentijnkade, begint een korte wandeling die ons naar een plek voert die Anna's Ruigte heet. Een grootstedelijk tochtje met verrassende aspecten. We zullen afdalen naar de bodem van het voormalige Diemermeer om daar koffie te drinken in wat nu een polder van vierhonderd jaar oud is.

Startpunt is Buurttuin Valentijn, een initiatief uit 2013 van stadstuinder Wiek de Keijser. Hij maakte met bewoners van Oost van een vergeten hoek op de Valentijnkade een multicultureel lustoord dat zowel kruiden-, moes- en vlindertuin is, alsmede een mini-boomgaard. Kijk er even rond: zo eenvoudig kan vergroening zijn. En tegelijk zo complex: het onderhoud stopt nooit.

Een stukje verderop is de ingang van de Joodse begraafplaats Zeeburg. Daar, aan beide kanten van de Ringvaart, liggen een weg naar Jeugdland en een fietspad naar het Amsterdam-Rijnkanaal, een verleidelijke keuzemogelijkheid. Je kunt ook nog het Flevopark inlopen. Maar dat doen we vandaag allemaal niet. In plaats daarvan gaan we het Science Park in. Via de rode Maria Sklodowska-Curiebrug steken we de Ringvaart over en komen bij de Carolina MacGillavrylaan, genoemd naar een Nederlandse kristallografe van internationale faam.

Van veraf oogt het Science Park niet als ideaal wandelgebied. Betonnen kantoorkolossen, hoge woonflats en verkeer dat met stevige snelheid Carolina's laan op- en afrijdt. Wat heb je hier als wandelaar te zoeken? Vergeet je vooroordelen en zet even door. En let op de daling die hier begint. De Valentijnkade ligt vijftig centimeter boven zeeniveau. Als je de helling afgaat en het Science Park inloopt, sta je een stuk lager: 3,5 meter onder zeeniveau. Verderop ga je nog een metertje of meer de diepte in.

Het Science Park blijkt mee te vallen. Op deze winterse ochtend is het zelfs levendig. Er hangt een echte campus-sfeer. Studenten lopen en fietsen naar de verschillende

gebouwen. De UvA is hier de belangrijkste beheerder. De Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica staat midden in het Science Park; daaromheen liggen allerlei onderzoeksinstituten en ruim honderd technologische bedrijven.

En dan wordt er ook nog gewoond, meest in studentenflats. Een jonge buitenlandse vrouw die we bij de Spar op de hoek van de Kruislaan aanspreken, studeert biomedische wetenschappen en vindt het hier, zoals ze in pas geleerd Nederlands vertelt, 'supertof, behalve 's avonds. Dan is het veel te stil. Voor de bewoners is dat onprettig.' Ze is een van de bijna zevenduizend studenten die onder normale omstandigheden in het Science Park college volgen.

We steken de Kruislaan over, waar rechts de tunnel naar NS-station Science Park is. Meteen valt ons de oude boerderij links op, overblijfsel uit het verleden. Het is de Annahoeve met een geschiedenis van enkele eeuwen. Nu zit er een restaurant in, Polder geheten. We halen er later een kop meeneemkoffie.

Maar eerst duiken we een verbluffend mooi natuurgebiedje in, ingeklemd tussen de spoorbaan en het universiteitscomplex. Op een bord staat dat dit Anna's Tuin en Ruigte is. Een toelichting meldt: 'Je staat hier vijf meter onder zeeniveau. Dit stuk land was ooit de bodem van het Diemermeer. Het meer werd in 1629 drooggelegd en haar vruchtbare bodem werd gebruikt om op te boeren. De boerderij een stukje verderop doet nog denken aan die tijd. In 1850 erfde de boerin Anna van den Broeke de boerderij, en deze kreeg de naam de Annahoeve (...). Het land waar je nu staat heeft nog de bijzondere poldernatuur waar Anna ooit boerde. De vruchtbaarheid en schoonheid van het gebied zijn mede te danken aan haar werkzaamheden.'

We dwalen hier lang rond en nemen ons voor om in de lente of zomer terug te komen. Het is nu al overweldigend, hoe mooi zal het dan wel zijn? Anna's Tuin en Ruigte bestaat sinds enkele jaren en wordt door studenten, wetenschappers en buurtbewoners onder andere gebruikt voor experimenten met ecologische vormen van landbouw. Zolang er maar geen 'pesticiden, kunstmest en andere destructieve middelen' aan te pas komen.

Het Science Park heeft ons niet teleurgesteld. Met Anna's Ruigte nog in ons hoofd lopen we via een andere helling en brug terug naar de Valentijnkade. Daar kun je kiezen: rechts naar het Amsterdam-Rijnkanaal of links naar Buurttuin Valentijn en de Indische Buurt. We doen het laatste en maken fluitend ons tochtje rond. <

De laatste druk

TEKST: RUBEN CARDOL
FOTO'S: GRAFISCHE WERKPLAATS AMSTERDAM

In april vertrekt ook de laatste lokale onderneming van het bedrijventerrein aan het begin van de Molukkenstraat, nadat eerder muziekcentrum The Voices vertrok. Voor IJopener reden om nog eenmaal op bezoek te gaan en bij coördinator Corine Elemans te informeren naar de toekomstplannen van de Grafische Werkplaats Amsterdam (GWA).

Het vormt de kruising tussen het Science Park, de Indische Buurt en de Watergraafmeer. Het bedrijventerreintje ingeklemd tussen de Ringvaart, het spoor en Molukkenstraat dat in de afgelopen jaren een snelle verandering doormaakte. Dit voorheen donkere stukje niemandsland ontsnapte enige tijd aan de opknappbeurt in de omgeving. Inmiddels niet meer. De meubelwinkel is vervangen door een Albert Heijn met parkeerdek, het parkeerterrein voor de Praxis is vernieuwd en kleine bedrijfjes hebben plaats gemaakt voor de renovatie van het kantoorpand op de hoek.

Het Grafisch Werkcentrum opereert vanuit de filosofie dat grafisch erfgoed niet alleen behouden blijft, maar ook levend. GWA mag geen museum zijn. Het is een werkende plek waar men drukkunst overdraagt aan de volgende generatie en het ambacht wordt beschermd. Het blijkt een succes: buurtgenoten en grafisch vormgevers waarderen het initiatief. Maar in 2019 zijn de voortekenen al zichtbaar: op de vijftiende verjaardag is duidelijk dat het twintigjarig jubileum waarschijnlijk niet in Amsterdam-Oost is.

Oprichter en sterkhoudster Wiek Molin overleed in 2016. Een groot gemis, vertelt Corine, maar de consensus onder de vrijwilligers is groot: de werkplaats moet door, dat vond Wiek belangrijk. Naast lessen aan scholen worden ook bedrijfswerkshops georganiseerd om de financiële zelfredzaamheid te vergroten. De vrijwilligers, vaak met een achtergrond in de grafische vormgeving, mogen gebruik maken van de apparatuur en helpen de vakdocenten mee bij lessen voor bezoekers. 'Bij kinderen merk je hoe snel de kennis over de oorsprong van het drukken vervaagt. Zelfs een typemachine is

nu al een rariteit. Een directe printer noemen ze het soms.' Corine legt uit dat drukkunst meer is dan een ambacht: 'Het is een stuk geschiedenis dat nauw verbonden is met het vrije woord en de vrijheid van meningsuiting.'

'De werkplaats is een verborgen parel. Mensen die hier langskomen en er bij toeval op stuiten zijn blij verrast. Straks komt hier een Gall & Gall of weer een Etos of Kruidvat, daar hebben mensen geen gevoel bij.' Corine zegt dat in dat opzicht deze winkelketens ook niet bijdragen aan de leefbaarheid van een buurt. 'Ik vind het pijnlijk om te zien dat plekken die je echt verrassen lijken te verdwijnen uit de stad. De nieuwe huur voor deze locatie heet dan officieel een marktconforme huurprijs, maar de verhuurder heeft natuurlijk altijd de keuze: niet alles hoeft conform de markt te zijn.' Wat dat betreft vindt Corine het jammer dat een verhuurder als Kroonenberg, de partij die het terrein bezit en exploiteert, geen verplichte sociale doelstelling meekrijgt vanuit de stad. 'Het sluit ook aan bij de posters die we in 2017 drukten, en nog steeds verspreid worden: Wees lief voor de stad. Die boodschap was, en is, met name bedoeld voor projectontwikkelaars. Denk na over de impact die je investering heeft op het sociaal kapitaal van je stad.'

De toekomst van GWA is op dit moment onzeker. Door de lockdown liggen op moment van schrijven de workshops al ruim twee maanden stil en zoals het zich laat aanzien vertrekt GWA definitief uit Oost. Corine heeft weinig hoop dat er zich nog een oplossing aandient, maar wie weet komt door een klein wonder een leegstaande locatie in de buurt beschikbaar. Corine vertelt dat er nog steeds onderzoek loopt, maar op korte termijn is er geen oplossing. Er is contact met stichting Urban Resort, die een aantal creatieve broedplaatsen in de stad beheert en er is hoop op een nieuw te ontwikkelen locatie voor ambacht en kunst op de Cruquiusweg. Maar dat is in de verre toekomst.

Het goed bewaarde geheim op de Molukkenstraat wordt na april waarschijnlijk niet meer de levendige plek die het voor de lockdown was. De spullen worden ingepakt voor vertrek naar een nieuwe workshoplocatie van GWA op het NDSM terrein, NDSM PRINT. Corine spreekt de hoop uit ooit weer neer te strijken in Oost: 'Het zou toch mogelijk moeten zijn om in de stad succesvolle buurtgebonden initiatieven voor hun omgeving te behouden.'

**Bij inlevering van deze advertentie
10% korting op alle materialen.**

Verf in de juiste kleur Kasten op maat Raffito kasten Storemax Mirrorwall IJzerwaren Gereedschappen Electra	Hout Plaat en lijstwerk Unieke Zaagkwaliteit Flexa Sikkens Cetabeveer	Openingstijden Maandag t/m vrijdag 08.30 - 18.00 uur Zaterdag 09.00 - 17.00 uur
--	--	---

Wittenburgergracht 103-113 - 1018 MX Amsterdam - 020-6224065
info@dhzwittenburg.nl - www.doehetzelfwittenburg.nl

Neem het heft in eigen hand

TEKST: ELINE CRIJNS

Gaan we lijdzaam afwachten tot ons leven vanzelf weer een vlucht neemt of kan dat ook anders? IJopener vond vier boeken waarmee je zelf achter het stuur van je leven kunt krui- pen. Want ook als de door de coronamaatregelen opgelegde actieradius beperkt is, kun je zelf genoeg ondernemen.

Het is februari. De meeste van onze goede voornemens voor het nieuwe jaar zijn alweer verdampt, het wachten op een vaccinatie duurt voort en hoewel de dagen langzaam langer worden, is de lente nog niet in zicht. Boeken over persoonlijke ontwikkeling zijn daarentegen in overvloed voorhanden. Wat deze verhalen met elkaar gemeen hebben, is dat ze je als lezer aanspreken op je eigen doen en laten. Ze zijn zodanig geschreven dat je niet anders kunt dan je afvragen hoe het met jou gesteld is op de punten die de schrijvers aankaarten. Reflectie is best toepasselijk in een periode waarin door lockdowns de dagen zich aaneen rijgen en het leven minder groots en meeslepend is dan we gewend zijn. Deze boeken zijn daarbij bijzonder praktisch van aard. Je krijgt handvatten om de tips en lessen direct toe te passen zonder dat je daar een coach of cursus bij nodig hebt.

Helweek, 7 dagen die je leven veranderen

Helweek klinkt afschrikwekkend. Als je dan ook nog ontdekt dat Erik Bertrand Lars-

sen, de streng ogende Noorse schrijver op het omslag, een ex-commando is, weet je als lezer dat je een beproeving te wachten staat. Maar een week is te overzien. En de beschrijving van zo'n helweek is gek genoeg ook aanlokkelijk, want je gaat een week lang op avontuur in je eigen leven. Het is een week die je voorbereidt – wellicht in plaats van een vakantie die we in deze tijd niet kunnen plannen. Elke dag heeft een thema dat je onder de loep neemt, bijvoorbeeld timemanagement of vaste gewoontes. Je stelt vooraf doelen, die je gek genoeg in die week ook daadwerkelijk allemaal realiseert. Tenminste, als je de gouden regels van deze mental coach toepast. Je staat in de helweek elke ochtend om 5.00 uur op en je gaat om 22.00 uur naar bed. Je blijft trouw aan je plan. Je werkt de hele week extreem hard, je sport elke dag, je eet uitsluitend gezond. Je bent gefocust, bewust en plichtsgetrouw. Je doet geen concessies en je belooft jezelf niet. Want het is verbazingwekkend hoe vaak we onszelf belonen. Hard gewerkt? Lekker tv kijken. Gesport? Lekker eten. Klusje gedaan? Social media checken. Als je deze mechanismes een week lang uitschakelt en verruilt voor een andere modus en focus, komt een vat vol tijd en energie vrij waarvan je niet wist dat je die in je had. Ik spreek uit ervaring: jaren geleden toen het boek in Nederland verscheen, deed ik zelf een helweek. Nu ik erover schrijf, merk ik dat ik er weer enthousiast over word. Op de website helweek.nl kun je ervaringen lezen van mensen die een helweek gedaan hebben.

Brrrrr, het is zo koud als je het zelf maakt

Wim Hof werd bekend door het trotseren van extreem lage temperaturen. Zoals dat soms gaat met excentrieke tot de verbeelding sprekende prestaties, bleef het daar niet bij: de man werd omgedoopt tot The Ice Man en zijn buitenissigheden werden een methode. Daar kun je cynisch over zijn, maar feit is dat zijn roem inmiddels reikt tot ver buiten de landsgrenzen en dat zijn methode wetenschappelijke pretenties heeft gekregen. De belofte in een notendop is dat je leert hoe je kou, ademhaling en mindset kunt benutten om leiding te nemen over je geest en stofwisseling. Het boek doet de methode uit de doeken. Het *WHM-protocol* begint met blootstelling aan kou voor beginners: je warme douchebeurt afsluiten met een koude straal van 30 seconden. Het idee

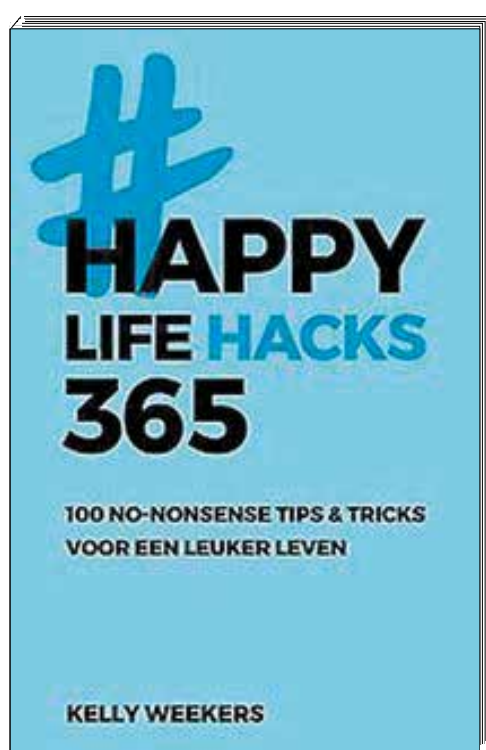
SOMS MOET JE DE WEERSTAND VAN DE WERELD TESTEN

DOOR EEN VAAS OM TE DUWEN

uit: 'Goeie fouten' K. Michel

De boekhandel van Pampus nodigt uit tot afhalen – Whatsapp/Signal/SMS 06 1544 8310 – ☎ 419 3023 – alleen maandag gesloten

is dat je dit opbouwt en uitbouwt totdat je ijsbaden trotseert. Het boek vertelt niet alleen hoe je dit aanpakt, maar gaat ook uitgebreid in op het waarom. Het zou onder andere je sportprestaties verbeteren en helpen tegen chronische pijn. De titel van het laatste hoofdstuk is Het innerlijke licht binnengaan. Of deze belofte ingelost wordt met iets ogenschijnlijk eenvoudigs als het nemen van ijsbaden, durf ik niet te zeggen. Het is misschien het overwegen waard – als je gezond bent. Iets nieuws aangaan in eentonige tijden brengt ongetwijfeld iets op gang.

No-nonsense tips & tricks

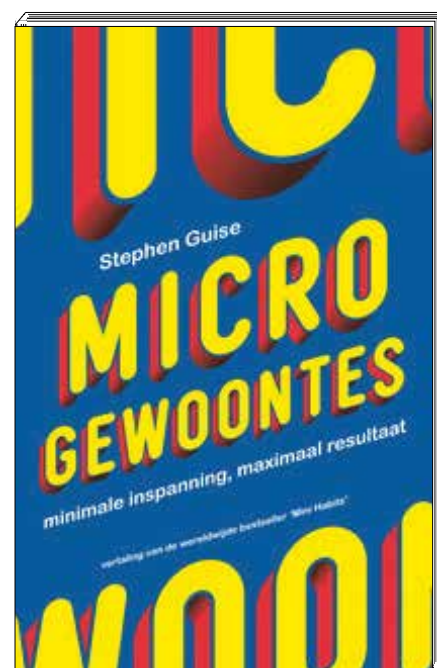
Ondernemerscoach Kelly Weekers pakt het anders aan dan de heren Larssen en Hof. Haar boek heeft een optimistische titel en de toon waarop ze schrijft is opgewekt. Het is bedoeld voor dagelijks gebruik: '365 dagen per jaar de regie pakken over hoe je omgaat met hetgeen op je pad komt. De ups én de downs.' Dat doe je door daadwerkelijk aan de slag te gaan. Het boek is opgedeeld in honderd *lifehacks*. Lifehack is het hippe, uit de ICT overgewaaide, containerbegrip voor een eenvoudige ingreep (in de categorie waarvan je je afvraagt waarom je er zelf niet opgekomen bent) die je leven verbetert. Per lifehack volgt een korte uitleg met daarbij een (schrijf)oefening of een opdracht. Met zachte doch besliste hand wil Weekers je als lezer aan het denken zetten over je eigen leven. De centrale lijn is dat je gedachten daarover – je mindset – bepalend zijn voor hoe gelukkig je je voelt. Bekende lessen uit de positieve psychologie passeren de revue. Thema's zijn onder meer leren loslaten of soms juist vasthouden, perfectie, controle, sturing, piekeren en focus. Geen baanbrekende inzichten, maar voor wie het allemaal niet meer zo rooskleurig ziet of op

sociale media denkt dat het gras bij anderen altijd groener is, kan ik me voorstellen dat elke dag een 'dosis Kelly' zoals ze het zelf noemt, best een opsteker kan zijn. Ze prijst haar tips aan als no-nonsense en nuchter. Je moet wel de discipline hebben om het boek dagelijks open te slaan en een oefening te doen. En bij het zetten van die dagelijkse (kleine) stap kan het volgende boek van pas komen...

Minimale inspanning, maximaal resultaat

De fundering waarop de Amerikaanse Stephen Guise zijn idee vestigt, is dat het niet makkelijk is een nieuwe gewoonte aan te leren en om daarna het nieuwe gedrag vol te houden. Wie bij het lezen hiervan direct denkt aan zijn verwaterde goede voornemens voor het nieuwe jaar, weet waar ik het over heb. Want ongewild terugvallen in de oude gewoonte die je af wilde leren, leidt onherroepelijk tot teleurstelling in jezelf. Terwijl, zo betoogt Guise, het niet je eigen schuld is, omdat er wilskracht bij komt kijken. Wilskracht is als een spier en als we die te veel of te snel uitputten, werkt die niet meer. Heel klein beginnen is het devies. 'Micro-gewoontes voorkomen wilskrachtuitputting. Je hebt geen excuus om ze niet te doen – je hoeft dus niet bang te zijn dat je faalt en je hoeft je nooit schuldig te voelen. Zelfs als je wilskracht opraakt, kun je je micro-gewoonte nog steeds uitvoeren omdat de inspanning zo minimaal is.' Denk bij-

voorbeeld aan één keer per dag opdrukken, elke dag één bezitting weggooien of vijftig woorden per dag schrijven. Het boek vat het leren van microgewoontes samen in acht regels die houvast moeten bieden. De eerste is: 'Speel nooit vals'. Ja, zo kan ik het ook!, ben ik geneigd uit te roepen. Maar misschien is het inderdaad zo simpel als je het maar heel klein maakt. Of misschien juist heel groot, zoals met een helweek. Of neem je toch liever een bad in het steenkoude water van Oost? Wat kies jij als *kickstart*? <

In deze tijd mag je jezelf en anderen extra verwennen. Helemaal als je er niet dik van wordt en het duurzaam is. Wat dacht u van bloemen?

Verwennen met duurzame bloemen

TEKST: HANNIE RAAFF
FOTO'S: ARJEN POORTMAN

Bloemenkramen, ze fleuren de hele markt op, en de bezoekers ook. Bloemen willen ook altijd met me mee, zeker nu we hele dagen thuis blijven en het interieur een beetje begint te vervelen. Huis blij, ik blij, kost niet veel en is niet ongezond. Behalve voor het milieu. Ze slurpen te veel water, putten de bodem uit en komen uit het vliegtuig of energieslurpende kassen. Moeten we nu net als voor biologische groente, scharrelvlees en slaafvrije chocola ook al meer geld uitgeven voor duurzame bloemen? Ik kan het u aanbevelen. Ga naar het Javaplein, daar zit Urbanbloom.

Urbanbloom was gespecialiseerd in chique bloemstukken. U moet dan denken aan bloemstukken voor theaters, restaurants en evenementen. Ze maken ook bruidsboeketten en grafwerken.

Alle waar naar z'n geld

Urban Bloom had nogal te lijden onder de coronacrisis. Maar eigenaar Bram Serré gooide het roer tijdig om. De winkel is nu zes dagen per week open voor gewone klanten. Die klanten leggen graag een paar centen meer neer voor een mooi boeket duurzame bloemen. Overigens verkopen ze ook heel mooie niet-duurzame bloemen. Geen types die je in de supermarkt vindt. Bram Serré legt uit waarom 'zijn' bloemen duurder zijn dan die op de markt. Het assortiment is bijzonder, de kwaliteit is hoog, alleen verse bloemen verlaten de winkel. Oude bloemen worden gedroogd of weggegooid. Een boeket wordt samengesteld uit diverse bloemen en zonder opvulgroen om het meer te laten lijken.

De wensen van de klant staan altijd centraal. Dat geldt met name voor bruidsboeketten en grafwerken, maar ook bij gewone klanten. Bijvoorbeeld de man die voor zijn blinde vriendin een boeket wilde hebben dat lekker rook. En de vrouw die een 'kattenbestendige' bos bloemen wilde!

Ieder boeket moet minstens anderhalve week goed blijven. Ik besluit de proef op de som te nemen.

Hoe maak je een verschrikkelijk mooi boeket?

Abigail werkt sinds 2017 bij Urbanbloom, eerst als stagiair van de opleiding Bloem en Design.

Ik vraag haar om voor mij een boeket te maken van € 17,50. Het mag uitbundig zijn, want de kerstboom is de deur uit. Ik wijs een paar bloemen aan die ik erg mooi vind. Abigail gaat aan de slag en ze geeft uitleg bij wat ze doet. Ze kiest eerst de langste bloemen, die de hoogte van het boeket bepalen. Het zijn er drie en ze hebben verschillende vormen. De stelen houdt ze schuin tegen elkaar aan, zodat je de bos kunt ronddraaien. Daarna kies je het rustpunt, een

bloem die eenvoudig van vorm is en wat groter. Die komt lager. Rond het rustpunt breng je andere bloemen aan, het mooiste is om complementaire kleuren te gebruiken. Kleine bloemen en grasjes zorgen voor wat volume, maar houden het luchtig. Werk van boven naar beneden en blijf draaien. Zet dan het boeket even op tafel om te controleren of het mooi rond is. Dan knip je de stelen bij, liever te lang dan te kort.

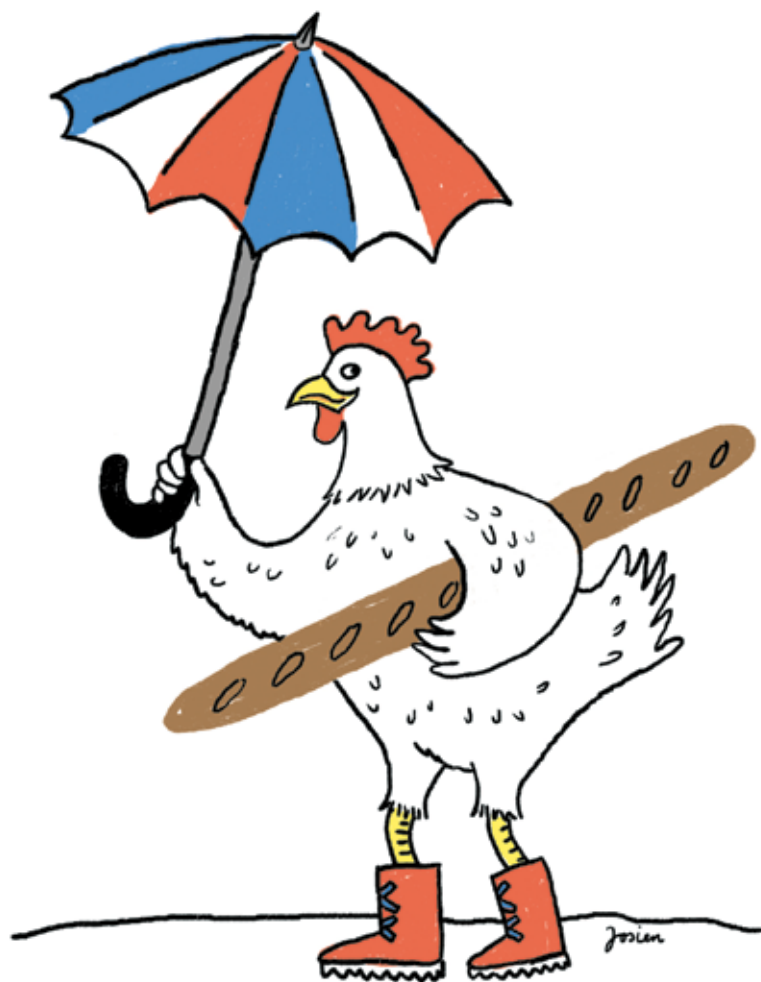
Goede zorg

Ik vraag haar om ook een klein boeketje te maken. Een lief en handig cadeau voor een kokende gastvrouw. Abigail pakt een vaasje en doet daar water en voeding in. Ze begint met een kleinbloemige, want die kun je zo leuk in kleine bloempjes verdelen. Daarna volgt ze hetzelfde systeem als met het grote boeket. Het wordt zo ingepakt dat het makkelijk te vervoeren is.

Ik krijg nog een paar tips mee:

- Bloemen altijd schuin afsnijden; ze mogen niet met hun steel plat op de bodem staan.
- Voorkom bladeren en losse fliebertjes in het water, want dat gaat rotten.
- Een zakje voeding is voor een liter water. Gebruik voor een kleine vaas minder, anders krijg je bacteriën.
- Bloemen willen niet naast de fruitschaal staan. Dan krijgen ze ethyleengas binnen en gaan ze dood.

Het schitterende bloemstuk blijft twee weken staan. Het was z'n geld meer dan waard en ik steunde het milieu. En de kleine middenstand! 'Want die bepalen het karakter van de stad', zegt Bram Serré, bloemist en lid van het bestuur van de ondernemersvereniging en ambassadeur van Oost. Kortom, iedereen blij, én duurzaam. <

TEKST: SAKE SLOOTWEG
ILLUSTRATIE: JOSIËN VOGELAAR

Zoals al mijn vrienden begon ik in de eerste lockdown ook met wandelen. Goed tegen het thuiszitten en de inmiddels bekende coronakilo's. Ik woon in de Indische Buurt en ik startte mijn ochtendlijke wandelregime dus met vrolijke rondjes door het Flevopark. Maar al snel gingen die rondjes vervelen. Een wandeldoel, dat zou goed zijn, dacht ik. Ik wou dat ik toen had bedacht dat ik lekker naar Noord zou wandelen. Of naar Diemen. Maar ik besloot als alternatief voor het park naar mijn slager Cees te lopen in de Watergraafsmeer. Achteraf een grote fout. Want als beloning voor mijn inspanning kocht ik bij Cees niet alleen nét een paar onsjes meer dan waar ik eigenlijk voor gekomen was, maar vond ik ook dat ik nu best een broodje bal verdiend had voor de terugweg. En zo was een nieuwe gewoonte geboren. Met als doel om gezond te gaan wandelen doorkruis ik inmiddels de hele stad, maar onbedoeld kom ik altijd weer bij eten uit. Een broodje haring hier, een kopje koffie daar. Ook wanneer ik bij m'n vertrek plechtig aan mezelf beloof dat het dit keer bij wandelen blijft, praat ik mezelf tijdens het lopen zo weer naar een frietje toe. Om toch wat aan mijn coronakilo's te doen wandel ik dus maar steeds verder. Zo kwam ik laatst tijdens een vroege ochtendwandeling terecht bij de Franse bakker op het Olympiaplein in Oud-Zuid. Er staat buiten altijd een lange rij en de laatste tien minuten wachten staar je vanaf de stoep zo de lonkende vitrine in. Het resultaat was dat ik ook hier weer met een

volle tas impulsaankopen thuiskwam. Naast allemaal zoetigheid bestond mijn buit uit een prachtig stokbrood dat praktisch naar Frankrijk rook. Bij zo'n goed brood hoort natuurlijk ook een goed ontbijt. Een omelet bijvoorbeeld. Een Franse omelet met vers brood is voor mij de hemel op aarde. Een omelet is een gerecht dat iedereen op z'n eigen manier het beste maakt.

Ook ik bakte ze jaren in de over-tuiging dat mijn omelet de lekkerste was. Toch was mijn eer-

ste echt smeugige Franse reuze-omelet een openbaring. Ik kreeg hem in Normandië in de buurt van Rouen voorgezet; er waren veel meer eieren ingegaan dan ik gewend was en er mocht ook absoluut geen vulling door het ei. Die ging er pas op het allerlaatst tussen. Het was heerlijk.

Een omelet met munt is een goed idee, met tuinkruiden of met garnalen ook. Vandaag doe ik er gebakken champignons in.

Bak de champignonblokjes in de boter met wat zout op matig vuur goudbruin. Klop de eieren met het zout en de peper los met een vork. Verhit de olijfolie in een koekenpan met anti-aanbaklaag op middelhoog vuur en giet het ei erin. Schuif gestolde stukjes ei met een spatel van de buitenkant naar de binnenkant en laat het vloeibare ei teruglopen of smeer het naar de randen van de pan. Doe dit tot er aan de bovenkant her en der nog wat ei vloeibaar is. Het ei mag aan de onderkant niet bruin worden. Haal de pan van het vuur en verdeel de champignons over het midden. Vouw de omelet dubbel. Houd de pan schuin, met de randjes van de omelet naar beneden. Vouw de omelet opnieuw dubbel, dus weer in de lengte, vanaf het midden naar de onderste rand. Daarna schuift u de omelet op de schaal. Het doel is om de omelet als een rol met de randjes aan de onderkant op de schaal te schuiven. Garneer met de kruiden en eet met brood en roomboter. <

Mister oost-online

Hij is gepensioneerd, maar werkt minstens veertig uur per week op de nieuwsroom van oost-online op de bovenetage van zijn huis in de Watergraafsmeer. De website trekt steeds meer bezoekers. Voorjaar 2020 knalde hij zelfs uit de lucht. Wat wil je met een half miljoen bezoekers! Een gesprek met Stan Polman.

TEKST: TINEKE KALK
FOTO: MARCEL DE CNOCK

We zitten weer eens in een lockdown. En hoe graag ik ook een bezoekje aan zijn nieuwsroom zou willen brengen, besluit ik toch maar om Stan Polman telefonisch te interviewen. ‘Goedemorgen Tineke’, hoor ik zijn opgewekte stem aan de andere kant van de lijn. Zo ken ik hem: vrolijk en energiek. De aanleiding voor dit interview is dat IJopener met oost-online gaat samenwerken. Vanaf dit nummer zijn de IJopener-artikelen op de website te lezen.

Vijfentwintig jaar geleden lanceerde Stan De Digitale Meerbode. Naast buurtnieuws deed hij verslag van de deelraad van de Watergraafsmeer waar hij voor Méérbelangen in de raad zat. Stan: ‘Het was een beetje knullig en kneuterig. Niemand keek ernaar, want niemand had nog internet. Door mijn werk bij de Rabobank, bij de afdeling communicatie en public relations, had ik regelmatig contact met webontwikkelaars. Om wat meer van die techniek te snappen, besloot ik om er zelf mee aan de gang te gaan. Van De Digitale Meerbode werd het meer-online en weer later, nadat stadsdeel Oost was ontstaan, heette het oost-online.’

Platform

Samen met Martin van Orsouw, voormalig hoofdredacteur van Dwars door de buurt, en nieuwkomer Anne-Mariëken Roukema vormt Stan de kernredactie. Naast een groep van twintig mensen die regelmatig een bijdrage levert is er een groep van vijftien mensen die incidenteel ingezet kan worden. Per dag worden er gemiddeld vier tot vijf actuele nieuwsberichten gepost. Elke week is er een boekbespreking van een van de drie boekhandels uit Oost. Er zijn columns en podcasts van Geluiden uit Oost, uitzendingen van IJburg tv en de artikelen uit Dwars door de buurt, de papieren krant van de Oosterparkbuurt, Dapperbuurt, Transvaalbuurt en Watergraafsmeer. Stan: ‘Daarom ben ik blij dat artikelen uit de IJopener binnenkort ook op oost-online te lezen zijn. Het is interessant om over de grenzen van je buurt te zien wat er elders in Oost gebeurt.’

Hoe ziet Stan oost-online? Als een doorgeefluik of maken ze zelf ook keuzes? Stan: ‘We zien oost-online als een platform. We volgen het nieuws. We zouden af en toe best kritische kanttekeningen willen plaatsen. Ik kom uit de stadsdeelpolitiek. Maar in Oost is er nog weinig sprake van politiek. De stadsdeelcommissie

is geen politiek orgaan: het is meer een doorgeefluik van bewoners naar de gemeenteraad. Daarom zouden wij de gemeenteraad veel kritischer willen volgen: wat wordt daar over Oost besloten? Daarvoor heb je mensen nodig. Wij zijn een vrijwilligersorganisatie en zijn afhankelijk of er mensen zijn die hierover willen en kunnen schrijven.’

nanciering uit eigen zak. Dankzij een kleine subsidie hebben we een doorstart gemaakt en een stichting opgericht. Omdat we geen advertenties wilden, hebben we de bezoekers van de site gevraagd om een bijdrage te leveren. Dat heeft gewerkt. En dat was ook wel nodig, want de kosten zijn hoog geworden. We hebben een duurder account. De keerzijde van de

Welke artikelen scoren hoog en welke laag? Stan: ‘We hebben een heel uitgebreid interview met een hoogleraar uit Oost gehad over virussen. Dat is heel veel bekeken en met heel veel bedoel ik bijna een half miljoen. Toen de Hema uit de Linnaeusstraat vertrok, dachten we: dat melden we even, en waren verbijsterd hoe veel reacties daarop kwamen. Maar aantallen is niet iets waardoor we ons laten leiden. Er zijn onderwerpen die alleen voor een kleine groep interessant zijn. Het belangrijkste is dat je de juiste mensen bereikt.’

Waarom zijn jullie een stichting geworden? Stan: ‘oost-online was veel te veel mijn ding. Ik betaalde alles en wie betaalt, bepaalt. Dat vond ik niet gezond en ik ben gestopt met fi-

vele hits op de publicatie over de virussen was dat de website uit de lucht vloog. Onze eenvoudige account kon het niet aan. We stonden met onze handen in het haar. Gelukkig was er iemand die dat weekend kans zag om de site te verhuizen, ondanks dat de provider waar we bij aangesloten waren gesloten was. Binnen 24 uur waren we weer online. En was oost-online weer bereikbaar. En dat was maar goed ook, want onder andere dankzij dat artikel hebben veel meer mensen kennis gemaakt met onze website en die willen we wel vasthouden.’

www.oostonline.nl

Woningdelen

Sinds april 2020 zijn er in Amsterdam nieuwe regels voor het delen van een woning met drie of meer volwassenen. Hoewel deze regels op zich duidelijk zijn, is er in de praktijk toch veel verwarring over. Daarom hieronder de regels nogmaals uitgelegd:

De woningdeelregels:

- Een (omzettings-)vergunning is vereist als de personen geen huishouden vormen, er geen sprake is van inwoning of hospitaverhuur en er meer dan twee volwassenen wonen
- Verhuurder moet de vergunning aanvragen
- De woning moet voldoen aan bepaalde eisen met betrekking tot geluidsisolatie. Voor vergunningen tot vier kamers die voor 1 april 2020 zijn aangevraagd hoeft pas uiterlijk 1 juli 2022 aan deze eisen te worden voldaan.
- De woning moet een gemeenschappelijke woonkamer hebben van minstens 11 m² (en in elk geval 3 meter breed)
- Bij aanvragen van de vergunning door verhuurder na 31 maart 2020 moeten bewoners allemaal een individueel contract krijgen voor hun eigen kamer.
- Er is een maximum aantal woningen dat gedeeld mag worden per pand en wijk. Kamergewijze verhuur aan meer dan twee personen – anders dan een huishouden of hospitaverhuur – is dus alleen toegestaan met een vergunning voor het omzetten van zelfstandige naar onzelfstandige woonruimte. De verhuurder krijgt deze vergunning als aan de voorwaarden wordt voldaan, en het maximum nog niet is bereikt.

Woongroepen:

Voorheen waren woongroepen als vergunningsvrije vorm van woningdelen vrijgesteld. Sinds 1 januari 2017 kunnen geen nieuwe woongroepen meer worden aangemeld. Voor woongroepen die zich voor 1 januari 2017 hebben gemeld bij de gemeente verandert er niets. Voor reeds gemelde woongroepen geldt de vergunningplicht dus niet.

Veel vragen:

Wij zien in de praktijk vaak dat verhuurders twee hoofdhuurders aanstellen die met toestemming nog één of twee kamers onderverhuren. Zonder vergunning leidt deze constructie vaak tot grote problemen, bijv. als er een huurder vertrekt en de verhuurder geen nieuwe huurder wil toestaan zodat hij geen vergunning hoeft aan te vragen. Ook krijgen wij veel andere vragen met betrekking tot woningdelen. Heb je hier ook mee te maken en ben je onzeker over je rechten? Kom dan naar !WOON voor hulp en advies. Wij zijn momenteel alleen via de mail en de telefoon te bereiken: oost@wooninfo.nl of 020-5230150.

Adverteren

Wilt u adverteren in de IJopener?

Stuur dan een email naar adverteren@ijopener.nl.

Kijk voor meer informatie over adverteren op onze website www.ijopener.nl.

TARIEVEN

Losse advertenties per cm ²	€ 2,10
Halve pagina	€ 680,00
Hele pagina	€ 1.260,00
Hele pagina achtercover	€ 1.500,00
Korting: 5-10-15 nummers aaneen resp. 5%-10%-15%	
Opslag vaste plaats	10%

AFMETINGEN

Breedte 70, 145 of 220 mm

Hoogte variabel

Hele pagina 260 x 360 mm + 5 mm afloop

ADVERTENTIES OPMAKEN OF WIJZIGEN

Kleine advertenties € 25, grotere € 45

ADVERTENTIES AANLEVEREN

Advertenties dienen aangeleverd te worden in PDF-formaat (300 dpi, cmyk-kleuren).

Bezorging

Heeft u een nee-nee-sticker op de deur en wilt u toch de IJopener lezen?

Op onderstaande adressen kunt u een exemplaar ophalen (*zolang de voorraad strekt*).

Indische Buurt

- Buurthuis Archipel, Makassarplein 1
- Buurthuis Meevaart, Balistraat 48a
- Civic Zeeburg, Kramatplantsoen 101 hs
- Cybersoek, Timorplein 22
- Flevohuis, Kramatplantsoen 263
- Jansen Vintage, Javaplein 31
- Java Bookshop, Javastraat 145
- Openbare Bibliotheek, Javaplein 2
- Studio/K, Timorplein 62

Oostelijk Havengebied

- Boekhandel Van Pampus, KNSM-laan 303
- Borneo Architectuur Centrum, R.J.H. Fortuynplein 4
- Boulevard Café, Cruquiusweg 3
- Bruna, Oostelijke Handelskade 1061
- De Eester, Van Eesterenlaan 266
- Fit aan 't IJ, KNSM-laan 1113
- JavaBlend, Tosaristraat 1
- Kapsalon Hairspray, Sumatrakade 5
- Lloyd Hotel, Oostelijke Handelskade 34
- Pakhuis De Zwijger, Piet Heinkade 179
- New York Gym, Veemkade 598
- Ramses Shaffy Huis, Piet Heinkade 231
- Wijkoperij Hermitage, KNSM-laan 293
- Winkelcentrum Brazilië, Vers Passage

IJburg

- Bruna, IJburglaan 561
- FlexBieb, Talbotstraat 46
- Gezondheidscentrum Haveneiland, IJburglaan 727
- Mad Men Bicycle Café, IJburglaan 444
- Openbare Bibliotheek, Diemerparklaan 79
- Sportschool Life and Kicking, Eva Besnyöstraat 29

Zeeburgereiland

- Buurtkamer, John Blankensteinstraat 1

Oost

- Grand Café Genieten, Oranje-Vrijstaatplein 2
- Post Oost, Wijtenbachstraat 36
- Q-Factory, Atlantisplein 1
- Stadsdeelhuis Oost, Oranje-Vrijstaatplein 2

De IJopener vervolgt publicatie van een reeks opinies over de veelbesproken oeververbinding van Zeeburgereiland naar het Oostelijk Havengebied en vice versa. Dit keer komen twee bewoners van Sporenburg respectievelijk Borneo-eiland aan het woord, Amos Gomes de Mesquita en Maarten Hilberdink.

Volg d'Hooghe met de oeververbinding

TEKST: AMOS GOMES DE MESQUITA
EN MAARTEN HILBERDINK
FOTO: BJÖRN MARTENS

Het water rondom Zeeburgereiland nodigt uit tot een sprong naar de overkant. Dus lanceerde de gemeente in 2016 het idee voor een fietsbrug van Zeeburgereiland naar Sporenburg. Sindsdien is een reeks ambtenaren, externe professionals en bewoners met het onderwerp bezig. De brug is op basis van harde feiten van tafel geveegd. Maar de discussie woekert voort; inmiddels over een tijdelijke pontverbinding. Tijd om op basis van feiten voor de beste oplossing te kiezen. Wie op Zeeburgereiland staat, ziet Sporenburg liggen en denkt gemakkelijk: 'wat als hier een brug zou liggen...?' In 2017 leerde gemeentelijk onderzoek echter dat de bedoelde brug niet aan de verwachtingen zou voldoen. Allereerst omdat de route niet logisch bleek. Wie naar het Centraal Station, centrum of zuid wil, is beter af met de Amsterdamsebrug. En daarnaast geeft deze route veel gedoe met de verkeersafwikkeling. Variërend van veiligheid voor de gebruikers tot te smalle fietspaden en extra oponthoud op het bestaande wegennet. Wat de gemeente dan toch bleef motiveren in te zetten op een brug van 140 miljoen tussen Zeeburgereiland en Sporenburg, met uitsluitend symbolische waarde, weten we niet. Wel is inmiddels bekend dat De Hogeschool van Amsterdam is uitgenodigd naar Zeeburgereiland te komen, met de belofte van een brug naar Sporenburg. Voelde de gemeente de druk van deze belofte? In 2020 bevestigde de door de gemeente en Rijkswaterstaat ingestelde onafhankelijke Commissie d'Hooghe in haar rapport Genereus Verbonden nogmaals de grote

toegevoegde waarde van de Amsterdamsebrug. Zij adviseert een grondige aanpassing van de brug door hier een nieuwe tramverbinding richting Oost en het centrum aan te leggen. Wethouders Dijkzema en Van Doorninck omarmden het advies van de Commissie d'Hooghe.

Direct starten

De gemeente is van plan in 2028 de Amsterdamsebrug aan te pakken. De Commissie d'Hooghe merkt echter op dat de gemeente er direct mee kan starten. Dat lijkt ons een wijs besluit, als de gemeente daadkrachtig een snel opdoemend fiets-vervoersprobleem wil oplossen. Ook concludeerde de commissie dat wet- en regelgeving over vaarwegen het simpelweg onmogelijk maakt om een brug tussen Zeeburgereiland en Sporenburg aan te leggen. Wat dus overblijft is de opwaardering van de Amsterdamsebrug en het kiezen van de beste oplossing voor de tijdelijke pont. De route van deze pontverbinding is onderwerp van hoogoplopende discussies. Als je een brug vervangt door een pont, blijven de problemen van de onlogische route, de verkeersveiligheid, de verkeersafwikkeling, stedenbouwkundige inpassing, nachtelijke geluidsoverlast en afbreuk van de sociale cohesie natuurlijk gewoon bestaan. In haar rapport wijst de Commissie d'Hooghe erop dat het in z'n algemeenheid waardevol is als openbaar vervoer en fietsverbindingen op elkaar aansluiten. Dat geldt logischerwijs ook voor de geadviseerde pontverbinding en dat pleit ervoor deze naar het Azartplein te laten gaan. Daar is al een aanlegplaats voor de pont naar Noord; bus en tram stoppen er ook. Bovendien gaan fietsers vanaf hier op in bestaande ver-

keersstromen richting CS, Zuid en centrum. Azartplein is een echt verkeersknooppunt.

Lage vervoerswaarde

Uit het gemeentelijk onderzoek van 2017 kwam overigens naar voren dat een pont van Zeeburgereiland naar het Oostelijk Havengebied een lage vervoerswaarde heeft. Daarop stelde de gemeenteraad vast dat een vaste pontverbinding als alternatief voor een vaste oeververbinding niet meer hoefde te worden onderzocht. Na een bestuurlijke wens om een tijdelijke pontverbinding te realiseren, is in oktober 2019 een nieuwe projectgroep in het leven geroepen. Zowel in de eerste Klankbordgroep (2017) als in de tweede (2019) is gesproken over ponton-verbindingen. Beide keren is dat als onhaalbaar afgedaan. Toch gaf voormalig wethouder Dijkzema op 22 oktober haar projectgroep de opdracht hier naar een nadere verkenning uit te voeren. Het is ons niet duidelijk wat haar motiveerde deze optie toe te voegen en waarom, juist nadat het onderzoek naar de verschillende opties al was afgerond. Wederom is deze optie onhaalbaar gebleken. Wil de gemeente een effectieve duurzame fietsverbinding tussen Zeeburgereiland en de stad, dan volgt ze het advies van de Commissie d'Hooghe en haalt ze de integrale aanpak van de Amsterdamsebrug naar voren. In 2017 is al geld gereserveerd voor de infrastructuur vanaf Zeeburgereiland naar de stad. Hecht de gemeente toch ook aan een pont, dan is het logisch deze naar het Azartplein te laten varen. Daar is aansluiting op openbaar vervoer en gaan fietsers op in bestaande verkeersstromen. De benodigde infrastructuur is er al. <

goed hoorbaar

www.thephotofactory.nl
C. van Eesterenlaan 15 - 020 - 419 72 00

Met deze puzzel zul je de straat op moeten. Hieronder zie je details van drie plekken in de Indische Buurt. Weet je ze te vinden?

Mail de oplossing voor 8 maart naar info@ijopener.nl o.v.v. puzzeloplossing.

Twee prijswinnaars kunnen kiezen uit twee JVC wireless bluetooth headsets, twee Hama headsets voor achter de computer of een supercoole microfoon die ook best in beeld mag komen! Vooral tijdens de lockdown wil je je immers goed verstaanbaar maken en alles goed

kunnen horen. Prijzen zijn niet overdraagbaar en twee maanden geldig.

De oplossing van de vorige puzzel was: 'Hallo, met Eberhard, ik stoer niet, want ik houd het kort'. De winnaars zijn Marije van Urk, Ton de Boer, Eric Meijer, Louise Diepgrond, Zohra Praatboer en Rob Tschur.

PUZZEL EN FOTO'S: BJÖRN MARTENS

